

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director : DEM. I. DOBRESCU
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE :

TR. ALEXANDRESCU Avocat, Direct. Contenc. B-pei G-le a Țărei Românești	ALEX. CERBAN Profesor la Facultatea de Drept, București	IOSEF G. COHEN Avocat	GR. CONDURATU Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat	RENÉ DEMOGUE Profesor la Facultatea de Drept din Paris
V. DONGOROZ Dr. în Drept din Buc. Profesor Universitar, Avocat	ALFRED JUVARA Fost Magistrat jurisconsult în Cluj	Dr. ȘTEFAN LADAY Profesor la Facultatea de Drept, București	I. GR. PERIETEANU Avocat	C. SIPSOM Profesor la Facultatea de Drept, București
C. STOEANOVICI Dr. în Drept din Paris Avocat	GR. TRANCU-IAȘI Fost Ministru al Muncii Avocat	P. VASILESCU Dr. în Drept din Paris Avocat	AL. VELESCU Dr. în Drept din Buc. Avocat	ALBERT WAHL Profesor la Facultatea de Drept din Paris

Secretar de redacție: E. C. DECUSARĂ, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticii Judiciare

Membrii corespondenți pentru Paris : EDOUARD LÉVY și SILVIU KRAINIC, D-ri în Drept, Avocați, Paris

Membrii corespondenți pentru Polonia : EMIL ST. RAPPAPORT, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia

ABONAMENTUL

Un an. p. B-cl, Case com., Autorit.	1400 lei
„ Avocați	1000 „
„ Magistrați	800 „
6 luni prețul de sus pe jumătate	

APARE ODATĂ PE SĂPTAMANA
În lunile Iulie și August
Apare odată la două săptămâni

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația
București, Strada Artei Nr. 5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON 12/29

ERATĂ

În No. de Duminică 9 Octombrie 1927, în articolul intitulat „Din vechiul drept penal român”, la pag. 517 coloana 2, punct XIII, textul exact al alineatului 2 este următorul : „Fascinat de descoperirea d-sale că o parte din lucrarea lui Farinaccius este cuprinsă în pravilele lui Vasile Lupu și Matei Basarab, d. L. vrea să asemene justiția penală a Italiei în pragul sec. XVII cu aceea dela noi pe vremea acelor pravile”.

SUMAR

— Solemnitatea instalării d-lui Prim-Președinte Oscar N. Nicolescu și d-lui Președinte C. Rătescu la Inalta Curte de Casație. Discursurile ținute cu acea ocaziune.

— Situația magistraturii creată de legea generală a armonizării retribuțiilor bugetare, de d-l consilier Dr. Emil Zacharia.

JURISPRUDENȚA:

— Curtea de Casație s. I, D. C. Georgescu-Fuerea cu Ministerul de Război (Acte de guvernământ. Prejudiciu cauzat particularilor prin ele. Lipsa de răspundere din partea Statului).

— Idem, s. III: Dr. Agyassi Carol cu Casa Centrală de pensiuni (Pensiune. Funcționari civili ai județelor și comunelor urbane înscrși după aplicarea legii generale de pensiuni. De cine li se plătește pensiunea? Art. 78 și 103 din legea pensiilor).

— Curtea de apel București s. III: Moritz Grosman cu Primăria București. (De când curge termenul pentru particular de a se adresa la Contencios, în caz de refuz din partea Primăriei de a-i da autorizare de construcție?).

— Idem s. IV: Elena Dr. Hănușescu și alții cu Dr. Ettinger (Act de vânzare sub semnătură privată, în care vânzătorii parte știu carte, parte nu. Proba lui în justiție. Art. 28 legea autetif. actelor).

— Trib. Putna I: Nicolae Norocea cu Ministerul Public (Dacă la contravenția prevăzută de art. 33 din legea Monop. băuturilor spirtoase există drept de apel și prin consecință drept de recurs la Tribunal?), cu o Notă de Vintilă Dongoroz.

— Trib. Ilfov I comerț: Soc. Eisen & Metal A. G. Zurich cu Soc. generală a Țărilor Dunărene și alții (Gaj. Vânzare. Opoziție. Neindicarea temeiurilor de drept și de fapt. Drept de amânare. Lipsă de mulțime).

SOLEMNITATEA

Instalării d-lui OSCAR N. NICOLESCU ca Prim-Președinte și a d-lui C. RĂTESCU, ca Președinte, la Inalta Curte de Casație și Justiție

În luna de vacanță August, Inalta Curte de Casație și Justiție, întrunită în Secțiuni-Unite, a procedat în fața unei numeroase și selecte asistențe la luarea jurământului D-lui Oscar N. Nicolescu, înaintat în înaltul post de Prim-Președinte și a D-lui C. Rătescu, înaintat Președinte, la acea Inaltă Curte.

Cu această ocaziune s'au pronunțat următoarele discursuri :

Discursul D-lui Președinte I. Mladoveanu

Domnule Prim Președinte,

Sunt foarte fericit că mi-a revenit onoarea mie a vă aduce, în numele Inaltei Curți și al meu personal, felicitările cele mai sincere pentru mult meritata dv. avansare în cel mai înalt post al magistraturii țării.

Am și eu cu această ocazie solemnă, prilejul de mult dorit de a semnală marile și cunoscutele dv. merite, cum și imensele servicii apreciate elogios de toată lumea, ce ați adus în curs de 4 decenii în templul justiției.

Natura v'a înzestrat cu multe, variate și prețioase însușiri — și, într'un grad atât de excepțional — în cât, de când ați pășit prima treaptă, v'au indicat că veți sui cu ușurință toată scara ierarhiei și veți atinge și culmea ei. Viitorul a confirmat, spre marea mulțumire a tuturor această indicare.

Inteligența dv. vie și pătrunzătoare, dotată de o muncă neconținută și intensă, care nu a cunoscut răgaz, v'a înlesnit a face studii strălucite în diversele domenii ale dreptului, și, intrat în magistratură să le aplicați cu cea mai mare competență și cu un învederat folos pentru interesele superioare ale justiției.

Nu a fost chestiune de drept cât de controversată sau complicată, care să nu fi fost examinată cu cea

mai mare atențiune, amănunțime și pătrundere și să nu fi fost soluționată în modul cel mai juridic în conformitate cu principiile imuabile ale dreptului.

Redacțiunea hotărârilor dv. a fost totdeauna impecabilă și remarcabilă. Puneți o deosebită îngrijire, eleganță și măiestrie în formă și o adevărată precizie ne matematică în soluționarea problemelor de drept, făcând astfel din fiecare hotărâre o operă de literatură juridică și toate la un loc constituind un monument însemnat de jurisprudență.

Nu numai atât, remarcabilă este și metoda ce aveți în deliberări, unde cu spiritul dv. de analiză și sinteză eliminați tot ce este prisos și prezentați procesul în adevăratul lui cadru, atât sub raportul faptelor cât și al dreptului, înlesnind astfel discuțiunea și rezolvarea lui. Această metodă admirabilă a avut înrăurire asupra celor ce au avut șansa să lucreze sub președenția dv. — printre cari mă număr cu plăcere și eu — și a fost cât mai mult spre binele justiției.

Prin firea dv. fină, delicată și suplă, dar în același timp și energică ați fost și sunteți atât un bun conducător cât și un prețios coleg. Această combinație fericită de însușiri a avut darul să insufle în diferitele instanțe ce ați prezidat: la tribunal, Curte de apel și aci la Inalta Curte, spiritul de disciplină, atât de necesar pentru bunul mers al instituției, și în același timp armonia și strânsa camaraderie între colegi.

Valoarea dv. juridică, punctualitatea, tactul și demnitatea plină de autoritate, cu cari conduceți destăbaterile, aduc o atmosferă de încredere și respect în sala ședințelor, întocmai ca interiorul sfânt al unui templu și măresc cât se poate mai mult în sufletele justițiabililor speranța realizării drepturilor lor.

Munca dv. atât de intensă și autoritatea în materie de drept atât de necontestată au făcut de timpuriu să fiți solicitat și în alte câmpuri de activitate intelectuală și să aduceți și acolo servicii imense prin vasta dv. erudițiune.

Posedând o atât de mare valoare în oricare ramură a dreptului, și apreciată în cel mai înalt grad, avansarea dv. apare ca o încoronare cât se poate de dreaptă a numeroaselor dv. merite și în același timp ca o încurajare a oricărui magistrat — care ar urmări strict linia trasă de dv. — a spera să ajungă în vârful piramidei.

Nu numai atât avansarea dv. în împrejurările de față eră și absolut necesară ca să poată umplea cât mai bine golul imens ce l-a lăsat în lumea judecătorească marea personalitate a predecesorului dv., care pentru numeroasele, însemnatele și strălucitele sale însușiri și virtuți a fost chemat în interesul țării la rangul cel mai suprem din Stat.

Domnule Președinte,

Vă prezint asemenea și dv., în numele Inaltei Curți și al metei personale, felicitările cele mai bune pentru avansarea dv.

Sunteți unul din cei mai vechi magistrați ai acestei Inalte Curți și v-ați distins în toată lungă dv. carieră printr-o muncă fără preget și o pricepere adâncă a materiei dreptului, aducând reale servicii în interesul justiției.

Avansarea dv. azi este o răsplătă dreaptă și meritată a activității, cunoștințelor juridice și a priceperii dv. în rezolvarea diferitelor probleme de drept și a fost primită cu mulțumire de toți colegii, cari au apreciat în același timp în dv. și un foarte bun coleg.

* * *

Discursul ținut de d-l Procuror Viforeanu

*Domnule Prim-Președinte,
Domnilor Președinți, Domnilor Consilieri,
Domnule Decan, D-le Președinte al Uniunii Avocaților,*

Săvârșirea din viață a Iubitului nostru Rege Ferdinand I Cel Mare, cel loial și cel bun care a îmbrăcat în doliu sufletul întregii Români, a avut repercusiune și asupra formațiunii acestei Inalte Curți: Domnul Prim Președinte Gh. Buzdugan a părăsit purpura supremei demnități judecătorești, pentru a îmbrăca, conform voinței defunctului Suveran, purpura atribuțiunilor Regale. Prin aceasta Domnia Sa a dat o ultimă și supremă strălucire carierei sale, strălucire care se resfrânge și asupra acestei Inalte Curți: Până acum Curtea de Casație era o pepinieră de Miniștri, astăzi ea a devenit și o pepinieră de locotenenți Regești. E acesta un laur mai mult adăugat la prestigiul supremei instanțe, pe care îl relevez aci cu o vie satisfacțiune și cu o legitimă mândrie. În locul său a fost înaintat d-l Președinte Oscar Nicolescu de la Secțiunea II-a, iar în locul acestuia a fost înaintat d-l Consilier C. Rătescu.

Domnilor, dacă se poate zice cu drept cuvânt că prin plecarea d-lui Gh. Buzdugan a apus o stea de primă mărime pe firmamentul judiciar, tot cu atât de mult cuvânt se poate spune că o nouă stea tot de mărimea întâi a început să strălucească, prin venirea d-lui Nicolescu în locul d-lui Buzdugan, la zenitul judecătoresc.

*Domnilor, a face elogiul unei cariere ca aceea a d-lui Oscar Nicolescu este excesiv de greu. Lucrul pare paradoxal, dar ce pot să spun despre o operă desăvârșită de cât că ea este perfecțiunea însăși? Cariera d-sale vorbește singură și vorbește cu atâta strălucire în cât orice cuvânt elogios rămâne palid și lipsit de culoare. D-l Oscar Nicolescu întrunește la un potențial maximal cele trei postulate ale judecătorului ideal: *Honeste Vivere, Neminem Laedere, Suum Quique Tribuere!* Cât de greu este de aplicat acest ultim atribut al puterii judecătorești! Romanii defineau jurisprudența: *Justi Atque injusti Xcientia*. Ceia ce e mai greu să știi ce este nejust căci justul rezultă din lege. De aceea mulți dintre judecători și chiar dintre cei mai instruiți comit adesea creșeala de a sacrifica justul uman pentru justul legal. În opera d-lui Oscar Nicolescu nu veți găsi această inellegantia juris. În deciziunile sale — adevărate monumente de jurisprudență precum le denumea adineaori d-l Președinte Mladoveanu — justul legal se împletește în mod armonios cu noțiunea justului uman. Și această înaltă însușire decurge nu numai din prodigioasa sa cultură juridică ci și din calitățile nobile ale sufletului său adânc înțelegător al noțiunii de dreptate umană și dornic să-i dea deplină satisfacție.*

*Domnilor, prestigiul juridic al d-lui Oscar Nicolescu este de mult format și este atât de mare încât el nu mai avea nevoie de o nouă consecrațiune prin avansarea de astăzi. Această avansare nu-l mai onorează pe d-sa ci onorează pe însăși această înaltă Instanță. Dacă vicisitudinile carierei l-ar fi împiedicat să ajungă la magistratura supremă el încă ar fi rămas un judecător mare. În acel caz s'ar fi putut zice despre el aceea ce s'a despre un mare gânditor francez care n'a putut pătrunde în Academia Franceză: *Rien n'a manqué a sa gloire, mais sa gloire, a manqué a l'Academie.**

Dacă la toate aceste însușiri mai adăogăm calitățile sale de urbanitate desăvârșite, de colegialitate dulce și de energie neînfrântă dar delicată, avem un slab portret al actualul nostru Prim-Președinte.

Domnilor, în locul domnului Oscar Nicolescu este avansat d-l Consilier C. Rătescu dela Secțiunea II-a. D-l Rătescu ajunge la magistratura supremă după o îndelungată și laborioasă carieră. Ași putea s-o compar cu un mare fluviu, care ia naștere dintr'un modest izvor și care în decursul său crește, devine din ce în ce mai mare, până când la estuar se confundă cu însuși marea. Ce aport imens de forțe a trebuit însă pentru ca micul pârâu să devină fluviul mare! În cariera d-lui Rătescu, acest aport de forțe n'a fost adus decât de propria sa muncă, o muncă calmă și nezmotoasă dar tenace și neînfricată. Cariera d-lui Rătescu este realizarea practică a dictonului latin: Labor Improbis Omnia Vincit.

D-sa vine la Președinția Secțiunii a II-a înarmat cu un bogat material jurisprudențial la care a contribuit și d-sa timp de 10 ani și mai bine cât a funcționat la acea Secțiune. N'a existat afacere mai importantă la acea secțiune fără ca d-l Rătescu să n'o lumineze cu cunoștințele și experiența sa, nu este deciziune monumentală în josul căruia să nu figureze semnătura sa. Înarmat cu acest formidabil capital care este și fructul propriei sale munci d-l Rătescu va conduce cu siguranță Secțiunea II-a acestei Inalte Curți tot pe drumul luminos pe care a condu-so predecesorul său d-l Oscar Nicolescu. Și eu socot că nu se poate aduce mai mare elogiu unui magistrat decât constatând că luând succesiunea unui Oscar Nicolescu, instanța nu se resimte de nici o deosebire.

Domnilor, în numele Parchetului General exprim felicitări nouilor demnitari ai Inaltei Curți a căror investitură o sărbătorim acum împreună cu sentimentele mele de admirațiune și rog pe Cel de sus să le hărăzească ani îndelungați pentru ca Suprema Curte a Regatului să se bucure cât mai mult timp de luminile și experiența lor.

* * *

D-l Micescu neavând obiceiul a-și scrie discursurile ce ține cari sunt adevărate perle de elocință și cum în acea zi nu se afla în sala Curții de Casație nici un stenograf care să i-l fi stenografiat, regretăm mult că nu suntem în măsură a-l împărtăși cititorilor noștri remarcabilul discurs ce a ținut.

* * *

Discursul ținut de d-l Dem. I. Dobrescu Președintele Uniunii Avocaților

Domnule Prim-President,
Domnilor Președinți,
Inaltă Curte și iubiți conrați,

În numele Uniunii Avocaților din România iau parte cu adâncă mulțumire, la sărbătoarea magistraturei române pentru înaintarea marilor săi magistrați și mă simt fericit că pot să aduc felicitările întregului nostru corp și magistraturii înaintați și magistraturei întregi.

Când vedem această magistratură rămasă singură neclintită, în mijlocul tuturor ruinilor noastre legale și morale, ea ne face impresia acelor vetre de foc rămase totdeauna neclintite cu hornurile lor, după un incendiu care a distrus un întreg oraș și pe care se va reclădi viitorul oraș distrus.

Și atâta timp cât magistratura a rămas în picioare, ea rămâne vatra focului sacru, împrejurul căruia țara își va reclădi prezentul și viitorul ei.

Pentru că fundamentul unei țări nu-l formează nici monumentele sale, care se pot dărâma, nici armatele sale, care pot fi învinse, nici cultura sa care poate ajuta și moralitatea ca și imoralitatea, nici edificiile și nici corăbiile sale. Speranța unei țări o formează magistratura ei, pe care se ridică toată legalitatea, toată moralitatea și toate idealurile Statului modern. Dacă vreți să știți rolul unei magistraturi în timpurile noastre, închipuiți-vă numai un moment desființarea ei. Pe când distrugerea tuturor celorlalte alcătuiri de tot felul, ar mai lăsa o viață socială cât de slabă, desființarea magistraturei, ar fi moartea societății însăși.

D-voastră domnule Prim-President, erați indicat să fiți Primul-President al Curții de Casație Române, chiar dela începutul frumoasei d-v cariere, pentru că după cum în ordinea lucrurilor, la faptele trecutului poți să citești legile viitorului, în începuturile carierei dv. puteam să citim viitorul dv. În căpătarea tuturor gradelor trecute, ca și în căpătarea gradului suprem, de Mare Judecător al Țării, înaintarea dv. era cerută de întreaga noastră magistratură, pentru că orice înălțare a dv., era înălțarea magistraturei însăși.

Lustrul profesional cu care ați trecut prin cariera dv. era lustrul dv. personal, pentru că dv. sunteți dintre acei magistrați aleși, care dau ei mai mult prestigiu magistraturei, decât primesc ei dela ea; Dv. ați fost dintre acei judecători, care lasă în magistratură urmele adânci ale sufletului lor, pentru că dv. ați făcut din Secția II-a Curții de Casație, Secția eroică a drepturilor omului și cetățeanului, speranța din urmă a tuturor victimelor, abuzurilor de putere, care băntue țara noastră. Sub înțeleapta dv. oblăduire, această secție a născut în țara noastră un drept nou, a născut dreptul public român, pe care legile noastre neputincioase îl anunțaseră de mult, dar pe care moravurile noastre publice l'au sagramat totdeauna. Pentru prima oară în țara noastră, Secția Oscar Nicolescu, puneă autoritățile noastre abuzive în rândul impricinațiilor abuzive, pentru că dv. ați desființat privilegiul ilegalității, pentru orice autoritate mare sau mică. Dv. ați înțeles marele rol social al legalității dintr'o țară, întrucât cultura dv. v'a luminat, că dacă indivizii umani mor de boalele fizice, societățile umane mor de boalele nedreptății; Dv. ați legat numele dv. de capitolul dreptului public român, pentru că dreptul legilor este numai marmora brută dată de legiuitor, din care magistratul poate să scoată sau statua justiției sau caricatura anarhiei. Prin independența caracterului dv., ați transformat justiția țării din *putere delegată* în *putere autonomă* și dintr'o *magistratură politică* ați făcut o *magistratură socială*. În fața acestei magistraturi sociale orice putere publică abuzivă, devenă o simplă putere de fapt rebelă legilor, pentru că dv. n'ați făcut nici o deosebire, între rebeliunea indivizilor răsvrățiți și între rebeliunea autorităților abuzive. Dv. ați înțeles că numai autoritățile legale, pot să facă cetățeni legalitari și că puterile publice abuzive, formează totdeauna cetățenii răsvrățiți, pentru că revoluțiunile le fac autoritățile iar nu revoluționarii. Cum toate înălțările dv. în rang nou, au reprezentat o etapă juridică nouă, Baroul Român este convins, că noul Prim-Președinte al Curții de casație, va întrece pe fostul președinte al Secției II-a, printr'un nou progres juridic, în disciplina legală a cetățenilor și autorităților, pentru că dv. sunteți convinși că de ilegalitatea unei țări, este răspunzătoare în primul rând magistratura ei.

* * *

Dv. domnule Președinte Rătescu, luați o moștenire

grea la Secția Oscar Nicolescu, și numai însușirile dv. alese, nedesmințite de strălucita dv. carieră, vor putea să transforme secția Oscar Nicolescu, în secția Constantin Rătescu. Căci calitățile dv. de căpetenie, sunt perseverența, modestia, calmul și cunoștințele juridice, care formează pe marii magistrați ai unei Țări.

O magistratură normală, ca și marele funcțiuni organice normale, nu trebuie să fie simțită în funcționarea ei. Ea trebuie să fie ca și sămânța bună, care pentru ca să producă roade, trebuie să se ascundă și să se izoleze. O magistratură prea mult discutată, este o magistratură știrbită. Dv. reprezentați pe magistratul integru, modest și retras, care dă justiția în mod simplu și natural, cu simplitatea și cu naturalul unei legi firești. Baroul Român vă felicită pentru înaintarea dv. și dorește prezidentului Rătescu, să fie tot atât de bun ca și Consilierul Rătescu.

* * *

Dar Magistratura Română, nu serbează astăzi numai ridicarea în grad a doi mari magistrați. Ea serbează în același timp ridicarea în rang a magistraturei însăși, pentru că ea serbează astăzi pe înaltul Regent Buzdugan, trecut din magistratură lângă treptele Tronului Regal. Și această înaintare a magistraturei, este un simbol al viitorului, când magistratura va fi controlatoarea și judecătorea oricărei autorități în stat.

Magistratura noastră, a putut să dea Miniștrii politici, care însă n'au avut nici o înrăurire specială asupra politicii țării noastre, pentru că un ministru de partid, trebuie să devină totdeauna sclavul interesului și sistemului de partid. Magistratura țării a putut să judece puterea legislativă, când a judecat constituționalitatea legilor și ar putea să judece chiar actele de guvernământ, când ar judeca scopurile legale sau ilegale ale unui asemenea act. Dar această influență a magistraturei asupra politicii țării noastre, era numai o înrăurire sporadică și întâmplătoare.

De aceia, este un fenomen rar și un mare eveniment social, să vezi pe un Prim-Prezident al Curții de Casație, ajuns judecător al întregii politici dintr-o țară. Înaltul Regent, reprezentantul dv., ajuns judecătorul politicii române, devine judecătorul moravurilor și oamenilor noștri politici. Vom avea o conștiință constantă și severă de magistrat, care va putea să cenzureze conștiința elastică și schimbătoare a politicii noastre, pentru că în cele mai multe cazuri, politica română a ajuns profesiunea celor fără profesiune. El va putea să judece partidele și sistemele lor și va putea să ajungă îndreptătorul mult așteptat al întregii politici române.

Și putem spune cu încrederea generală a Țării, că în Regentul Buzdugan, politica română, va avea pe judecătorul ei drept dar inflexibil. El are atât de mult conștiința magistratului demn, are atâta prestigiu și este atât de mult pătruns de datoria sa față de țară, în cât suntem convinși, că dintre conștiința politică și conștiința magistratului, dacă se va schimba vre-una se va schimba conștiința politice, iar nu conștiința magistratului. Căci Înaltul Regent Buzdugan, este omul superior, așteptat de conștiința generală a Țării, disperată de ilegalitatea și imoralitatea crescândă a politicii noastre. Politica țării noastre, a ajuns o politică de partid sau de clasă, care a dus la răsfățarea partidelor și claselor și la destrăbălarea societății întregi.

Și pericolul nostru național este mare, pentru că pe când legalitatea este expansiunea, ilegalitatea este suprimarea oricărei vieți individuale și sociale. De aceia

nici odată un om superior, n'a ridicat într-o țară mai multe speranțe, atât prin rolul său cât și prin personalitatea sa, cum a ridicat Înaltul Regent Buzdugan.

Astăzi d-l Buzdugan, concretizează în sine, toată speranța de moralitate, de legalitate și de ordine a unei întregi țări disperate. Și speranța noastră este bazată pe trecutul magistratului. Magistratul cel mai desăvârșit, este magistratul cel mai independent, care poate să nu atârne decât de sine și de conștiința sa. Și Înaltul Regent Buzdugan, a putut să spună cu mândrie, că el datorește viața sa părinților, sufletul său profesiei și rangul său numai sie însuși. El poate să spună și de aci înainte, cum a spus tot timpul carierei sale, că în rolul său de Regent, el nu cunoaște altă autoritate decât legea, alt suveran decât dreptul și alt ideal decât îndreptarea Țării. În cei doisprezece ani de regentă, care va fi regenta dreptului și a dreptății, asupra țării, liberat de orice altă pasiune decât a binelui Patriei, d-l Buzdugan va putea să schimbe sufletul Țării noastre, pentru că el întrunește energia omului civilizat, cu conștiința magistratului superior.

Și atunci tot magistratura noastră, va fi salvată țara noastră disperată. De aceia, în numele Baroului Român întreg, felicit cu adânc devotament, atât pe înalții magistrați înaintați astăzi în rang, cât și întreaga noastră magistratură, găsită demnă să dea din sânul ei, pe un mare regent, îndreptător de lege și de țară.

* * *

Discursul D-lui Prim Președinte Oscar N. Nicolescu

*Domnule Președinte,
Domnule Procuror General,
Domnilor Consilieri,
Domnule Decan,
Domnule Președinte al Uniunii Avocaților,*

În această audiență solemnă în care v'ați întrunit astăzi pentru ca să primiți jurământul meu de Prim-Președinte al Curții Supreme, este de a mea datorie, în prim rând, de a prezintă Înaltei Regențe expresiunea sentimentelor mele de profundă gratitudine pentru însemnata onoare ce a binevoit a-mi face încredințându-mi, în numele Majestății Sale Regelui Mihai I, cea mai înaltă funcțiune în magistratură, după propunerea domnului Ministru de Justiție și a Guvernului, cărora, de asemenea, le aduc vii mulțumiri.

Vă exprim și dv., iubiți colegi, din toată inima, recunoștința mea nemărginită pentru cuvintele atât de măgulitoare rostite la adresa mea prin organul domnului Președinte și al domnului Procuror general, pentru simpatia cu care m'ați onorat în totdeauna, pentru primirea atât de cordială ce mi-ați făcut și cari m'au mișcat adânc. Vă rog să fiți încredințați că preocuparea mea constantă va fi ca aceste sentimente de simpatie colegială ce există reciproc între noi, să nu fie într-o nimic alterate, și ca atmosfera atât de calmă și de senină a acestei Înalte Curți să continue a domni și în viitor în aceleași condițiuni de până acuma, devenite tradiționale.

Vă mărturisesc că o mare emoțiune mă stăpânește în aceste clipe, pentru că, pe de o parte, fără voia mea, gândul se întoarce înapoi și îmi reamintește că acum 39 de ani, când am intrat în magistratură, nu cutezam să sper că voi ajunge vre-odată la cea mai înaltă treaptă a ei, atât aceasta era mai presus de forțele mele și de ambițiunea mea, iar, pe de altă parte, pen-

tru că acest fotoliu prim-prezidențial, ce iau azi în primire, nu a fost ocupat decât de cei mai eminenți magistrați ai țării, cari l-au ilustrat prin știința și experiența lor, și pe cari slabele mele merite nu-mi permit a crede că-i voi putea egală. Totuși, vă asigur că deprins cu munca, având o dragoste nemărginită pentru magistratură, care nu m'a părăsit nici odată și în nici o împrejurare, rămânând tot atât de vie ca la începutul carierei, toate eforturile mele, sprijinite pe prețiosul dv. concurs, vor fi îndreptate spre a atinge acelaș scop comun care a făcut obiectul preocupărilor statornice ale predecesorilor mei, și anume, de a ridica cât mai sus prestigiul magistraturei de care trebuie să se bucure, și de a întări încă și mai mult încrederea justițiabilului că această înaltă Curte constituie garanția supremă pentru ocrotirea drepturilor lui.

Domnilor, locul de prim-președinte nu a devenit vacant de data aceasta prin atingerea limitei de vârstă de către titularul său, după cum s'a întâmplat dela 1906 încoace, ci vacanța s'a produs datorită unor alte împrejurări ce vi sunt cunoscute.

Domnul George Buzdugan părăsește magistratura pentru motive de ordin constituțional, fiind chemat, în urma evenimentului atât de dureros pentru țară și pentru orice român, al încetării din viață a marelui și gloriosului nostru Rege Ferdinand, să ocupe cea mai înaltă și excepțională demnitate în Stat, aceea de membru în Consiliu de Regență pentru exercitarea puterii regale în timpul minorității M. S. Regelui Mihai. Această însemnată onoare este evident cel mai frumos și distins omagiu adus meritelor sale și însușirilor superioare cu cari este înzestrat. Ea se resfrânge și asupra acestei Curți și asupra magistraturei și denotă înalta considerațiune ce a avut Suveranul pentru Justiția țării.

Prin retragerea d-lui Prim-Președinte Buzdugan, Magistratura este lipsită de unul din reprezentanții săi cei mai străluciți. Cu spiritul său clar și pătrunzător, cu erudițiunea sa juridică profundă, cu sentimentul puternic al datoriei de îndeplinit și al dreptății, cu caracterul său leal și independent, cu blândețea și afabilitatea sa extremă în raporturile sale și în discuțiunile urnate cu ocaziunea deliberărilor în afacerile supuse judecării, d-l Buzdugan își exercită cu asemenea calități sufletești și profesionale funcțiunea sa cu o mare autoritate înconjurată de stima și iubirea noastră și a tuturor.

Sunt în sentimentul dv. prezentând fostului nostru prim-președinte, expresiunea celor mai calde felicitări pentru noua demnitate cu care este investit, dar în acelaș timp, și a regretelor ce adânc resimțim prin retragerea d-sale din mijlocul nostru.

Domnilor, după cum prea bine știți, din anticitate jurisconsultii și filosofii au proclamat că „justiția, fundamentum regnorum, că justiția este temelie pe care se sprijină Statul, că este baza însăși a ordinii publice și a păcii sociale, adevăr care a străbătut veacuri și a devenit astăzi o axiomă. Pe de altă parte, principiile înscrise în Constituțiune declară că organele prin cari se exercită justiția constituiesc o putere în Stat, a treia putere, cea judecătorească. Acestea toate însă, implică ideia unei magistraturi tari puternic constituită. Ea va fi astfel când, asigurată în independența ei desăvârșită și efectivă față de puterea executivă, va fi compusă din personalități de o reală valoare juridică și morală. Un magistrat este dator, pe de o parte, ca, pe lângă o solidă cunoștință a teoriei și practicei dreptului ce trebuie să poseadă, să se țină

neconținut în curent cu progresele științei, căci dreptul evoluează paralel cu nevoile sociale și îi impune obligațiunea de a-și mări orizontul juridic al cunoștințelor dobândite spre a fi pregătit pentru rezolvirea nouilor și dificilelor probleme ce se nasc, iar, pe de altă parte, să se pătrundă de înalta lui misiune și de importanța intereselor ce-i sunt încredințate, și, cu conștiința neînfrântă de nici o influență externă, cu o absolută imparțialitate și cu sentimentul răspunderii profesionale, să pronunțe sentința în diferendul supus judecării lui și să-și îndeplinească celelalte însărcinări ce-i dă legea în calitatea lui de magistrat. Cel ce intră în sanctuarul justiției trebuie să aibă vocațiune și să nu urmeze alte inspirațiuni decât ale ei. În schimb, însă, Puterea executivă este datoare, în interesul superior al Statului, să asigure magistratului o situațiune materială care să-i permită a-și îndeplini misiunea cu independență și integritate.

Magistratura noastră, fără îndoială, este una din instituțiunile cari au realizat cele mai mari progrese. Și este cu desăvârșire îmbucurător de a putea constata — și lucrul trebuie spus odată mai mult — că cu toată perturbarea socială extraordinară ce s'a produs în urma războiului mondial, magistratura a rămas, spre fericirea acestei țări, la locul ei de onoare ca și în trecut, și că cei ce reclamă dreptate i se pot adresa cu deplină încredere. Abaterile din partea unor magistrați, semnalate în timpul din urmă, deși foarte regretabile, au fost cazuri izolate cari și-au primit cuvenitele sancțiuni și cari nu au putut aduce absolut nici o atingere forței și bunului renume al magistraturei noastre.

Domnilor, ca organ suprem al puterii judecătorești, Curtea de Casație are, între altele, două misiuni din cele mai importante: una, de a face să se respecte legea, de a o interpreta și de a menține unitatea de jurisprudență; cealaltă, de a se pronunța asupra constituționalității legilor.

Cu privire la cea dintâi, cred că nimic nu este mai mult de dorit decât fixitatea jurisprudenței, — la realizarea căreia trebuie să tindem — din cauza multiplelor avantagii ce prezintă incontestabil. În adevăr, ea servă de normă instanțelor de fond; ea călăuzește pe particulari în transacțiunile ce voesc să încheie și dă impričinaților puțința de a prevedea soluțiunea procesului lor și, prin aceasta, se dobândește încredere în justiție; în fine, dintr-o serie neîntreruptă de decisiuni în acelaș sens asupra unei anume chestiuni de drept isvorăște cunoscuta teorie jurisprudențială, cu caracter pretorian, după cum remarcă unii publiciști, care există pe lângă legea scrisă și care nu numai o completează și o suplinește, dar chiar formulează teorii noi, bazate pe principiile fundamentale de echitate și utilitate socială pentru a corespunde necesităților vieții actuale, neprevăzute de legiuitor, și datorită transformării condițiunilor de existență. De aceea, revirimente în jurisprudență ar trebui să se producă cât mai rar posibil.

În ce privește cea de a doua misiune, de a judeca constituționalitatea legii de aplicat într'un litigiu pendinte, Constituțiunea, punând principiile de organizațiune a Statului, stabilind și asigurând drepturile cetățenilor față de puterile publice, v'a instituit pe dv., membri ai Curții supreme, ca păzitori ai ei în contra atingerilor ce i s'ar aduce de Adunările legislative prin legile edictate. Imparțialitatea dv., ce vă este recunoscută, lungă experiență ce aveți, sentimentul de dregutate de care sunteți adânc animați, cu cari cercetați afacerile supuse judecării dv., pe de o parte, consti-

tuesc garanții sigure ca legi contrarii Constituțiunei, când s'a întâmpla să fie astfel, nu își vor găsi nici odată aplicațiunea și vor fi înlăturate, iar, pe de altă parte, vor face să înceteze acele acușări de inconstituționalitate a legii ce se formulează cu ușurință pe calea recursului înaintea dv. și cari nu au de rezultat decât să îngreuneze, zadarnic, lucrările acestei Curți.

În această din urmă ordine de idei, trebuie să constatăm că prin multiplele atribuțiuni cu cari legea învestește Curtea de Casație și prin numărul considerabil și mereu crescând al afacerilor asupra cărora este chemată a statua, Curtea se găsește împovărată peste măsură. Pe lângă acestea, până la unificarea legislațiunilor din România întregită — ceea ce prin forța lucrurilor nu va putea fi înlăptuită în curând, cu toată urgența ce există în interesul unei bune distribuii a justiției — avem de veghiat la stricta interpretare și aplicațiune a patru diverse legiuri din cari cele în vigoare în provinciile-surori realpitate la Patre, ex'ig, din cauza diferențelor mai mult sau mai puțin adânci cu legislațiunea din vechiul Regat, a fi bine cunoscute atât în dispozițiunile și în spiritul lor cât și în jurisprudența stabilită, și deci impune un studiu nou care reclamă la rândul lui a i se consacra un timp deosebit.

În asemenea condițiuni, spre a face față acestor numeroase îndatoriri, depuneți, iubiți colegi, în continuu o muncă încordată mai presus de orice laudă. Mă simt fericit de a sesiza această ocaziune spre a vă exprima sentimentele mele de admirațiune pentru activitatea ce desfășurați și pentru nemărginitul dv. devotament, prin cari se ridică încă și mai mult autoritatea acestei supreme instanțe judecătorești.

Domnule Decan, Domnule Președinte al Uniunii avocaților,

Vă aduc, cele mai vii mulțumiri pentru cuvintele ce mi-ați adresat, pentru sentimentele exprimate în termeni atât de elogioși pentru mine și cari m'au atins profund.

Mă simt foarte onorat că ați binevoit a asista în persoană, reprezentând baroul de Ilfov și Corpul avocaților din România, la solemnitatea de astăzi, deși are loc în mijlocul vacanțelor mari; aceasta este o prețioasă de excelențele raporturi ce există între Magistratură și Barou, raporturi ce sunt absolut necesare pentru buna distribuie a Justiției, pentru triumful dreptății și al legalității. Vă rog să fiți încredințați că toate silințele mele vor tinde ca aceste raporturi, cari trebuiesc să aibă de bază stima și respectul reciproc, nu numai să fie menținute, dar să devină încă și mai strânse spre marele folos al justițiabililor și buna funcționare a puterii judecătorești.

Profit cu plăcere, Domnule Decan, de această ocaziune pentru a vă adresa cele mai vii felicitări pentru solicițudinea, vigilența ce aduceți în această frumoasă și importantă demnitate cu care v'au investit sufragiile confracților dv. pentru meritele dv., pentru remarcabilele însușiri și talent cu cari sunteți înzestrat. Sub euspiciile dv., tinerii slagiari și avocați, cari sunt datori să depună muncă și devotament în cariera la care s'au destinat, se vor pătrunde și mai mult de îndatoririle profesionale ce le incumbă, și din a căror strictă îndeplinire își vor forma o idee și mai înaltă de demnitatea socială a Corpului din cari fac parte.

Dv., Domnule Președinte, aveți onoarea de a fi cel dintâi investit cu demnitatea de președinte al Uniunii avocaților, al acestei importante instituțiuni profesionale, și de reprezentant al Corpului avocaților din Ro-

mânia, onoare ce vă revenia, fiind date calitățile, cultura și inteligența superioară ce posedați, precum și munca intensă depusă pentru a ajunge la fericitul rezultat al Uniunei, ce s'a realizat într'un interval de timp atât de scurt. Cum vă este scump tot ce se referă la binele obșesc, desfășurați și în această demnitate o fecundă activitate cu zelul ce vă este recunoscut. Fără îndoială că Uniunea avocaților este menită să aducă țarei reale servicii, mai ales în aceste timpuri de refacere, și că, neavând a se ocupa decât de interesele generale ale Corpului și de marile probleme în legătură cu profesiunea de avocat, ea va face să se înalte încă și mai mult prestigiul corpului de avocați din România.

Domnule Președinte,

Dați-mi voie ca la rândul meu să vă aduc cele mai calde și sincere felicitări pentru înaintarea dv. la gradul de Președinte la Înalta Curte. Înaintarea dv. eră indicată de însușirile alese cu cari sunteți dotat, de vechimea în magistratură, de vechimea în această Curte, de marea experiență ce ați dobândit în lunga dv. carieră de magistrat. Ea este și bine venită, căci luați în posesiune locul de președinte tocmai la secțiunea II-a unde funcționați de mai mulți ani, unde înlocuiați pe președinte când se găsea ocupat cu alte lucrări ale Curții și unde ați contribuit, prin soluționarea cesțiunilor supuse judecării, la formarea jurisprudenței acelei secțiuni.

Este cert că cu sentimentul de datorie, de care ați dat în totdeauna dovadă, unit cu extrema dv. afabilitate, veți conduce în mod admirabil, lucrările secțiunii II-a a Curții supreme.

* * *

Discursul D-lui Președinte C. Rătescu

*Domnule Prim Președinte,
Domnule Procuror General,
Domnilor Colegi,
Domnule Decan,
Domnule Președinte al Uniunii Avocaților*

După ce m'am legat în chip solemn să-mi îndeplinesc cu onoare, conștiință și nepărtinire, funcțiunea de Președinte la secția II-a a acestei Înalte Curți, îmi îndeplinesc o primă datorie exprimând viile mele mulțumiri Înaltei Regențe, pentru marea onoare ce mi-a făcut încredințându-mi acest post, aduc aceleas mulțumiri d-lui Ministru al Justiției și Guvernului cari m'au recomandat.

Începând efectiv exercițiul acestei funcțiuni, am conștiința deplină a grelei sarcini ce mi se încredințează și a răspunderii ce îmi incumbă, — acesta cu atât mai mult — cu cât îmi este dat să înlocuiesc pe distinsul fostul președinte al acestei secțiuni, d-l Oscar Nicolescu, ale cărui deosebite merite și calități au fost arătate în chip atât de luminos de d-l Președinte Mladoveanu în cuvântarea sa.

Să îmi fie însă și mie îngăduit — ca fostului meu Președinte, cu care am colaborat la aceiași secțiune 7 ani, și în calitate de prieten devotat să îi exprim și cu această ocaziune, admirațiunea mea pentru însușirile sale sufletești și cultura sa juridică — unanim recunoscute de întreaga magistratură, — de barou, ca și de justițiabili — calități cari au contribuit ca avansarea sa, să producă o deosebită satisfacțiune în lumea juridică și să fie primită cu un profund sentiment de mulțumire în toate cercurile intelectuale.

Dacă pentru mine este o deosebită onoare de a fi urmașul actualului nostru Prim-Președinte la secția pe care dânsul a ilustrat-o, nu ascund însă sentimentul unei temeri legitime de care sunt cuprins, în ce privește răspunderea ce am în îndeplinirea nouilor îndatoriri ce mi s'a dat și greaua sarcină ce-mi incumbă, tocmai pentru autoritatea și prestigiul de care s'a bucurat predecesorul meu.

Timpul, petrecut la această secție, împreună cu d-sa, a fost pentru mine, prilej fericit de a-l putea aprecia în adevărata sa valoare, și de a-i admira puterea de muncă în totdeauna aceiași, întinsele sale cunoștințe doctrinare, și pătrunderea simțului datoriei desvoltat la cel mai înalt grad.

În îndeplinirea îndatoririlor mele, ceea ce însă îmi ușurează mult răspunderea, este faptul că grație activității profesionale ce a desvoltat ca Președinte al secției a II-a, priceperei și muncii încordate depuse de dânsul, foarte multe din cesiunile cele mai delicate și greu de pătruns au fost rezolvate, iar jurisprudența și-a croit drumul luminos al dreptății, prin decisiunile remarcabile pe cari Curtea le-a pronunțat sub conducerea sa.

Munca depusă de d-sa pentru stabilirea acestor jurisprudențe este neprețuită și va fi un imbold pentru mine a urma pe aceiași cale — pentru a păstra neștirbit patrimoniul acesta de bun renume — și a câștiga cât mai mult încrederea justițiabililor în justiție.

Noi colegii, cari am lucrat sub a sa conducere, ne-am dat seama de marea sa activitate, manifestată prin cele mai laborioase lucrări, și sentințe adânc meditate și admirabil motivate, cari fac fala carierei sale și științei juridice românești.

Nenumărate decizii au îmbogățit jurisprudența noastră și problemele cele mai complicate și controversate și-au găsit soluțiunea, în totdeauna cea mai justă.

Rolul Casei, fiind mai ales de a păstra unitatea jurisprudenței, voi căuta ca ajutat de însemnatele calități și puterea de muncă a colegilor dela această secție, în a căror colaborare îmi pun întreaga speranță — fiind convins că îmi vor da același prețios concurs ca și predecesorului meu — voi căuta zic să păstrez neștirbit și mai departe, acest frumos rol al Curții noastre, menținând și de acum înainte prestigiul de care secția noastră s'a bucurat.

Voi căuta să asigurăm propășirea continuă a dreptului nostru, pe care avem datoria de a-l ridica tot mai sus, la nivelul concepțiunilor timpului, năzuind în special să facem să triumfe dreptatea.

Toate textele, toate teoriile, și interpretările jurisprudențiale trebuie să tindă la acest triumf merit să formeze idealul oricărui magistrat.

Sarcina desigur nu-i ușoară, și nu unul singur o poate îndeplini.

Sprijinul colegilor și colaborarea baroului la care apelez — îmi vor înlesni, nu mă îndoiesc — străduințele ce voi pune pentru această îndeplinire, strâns uniți, socotesc că trebuie să luptăm cu toții, pentru ceea ce e necesar mai ales acum, Țării noastre: *Asigurarea temeinică a dreptății și legalității.*

Mulumesc din inimă atât d-lui Președinte Mladoveanu, cât și colegilor, în numele cărora a vorbit, cum și d-lui Procuror general pentru cuvintele de încurajare ce mi-au adresat și buna colegialitate ce mi-au arătat.

Mulumesc călduros d-lui Decan Micescu și d-lui Președinte al Uniunii avocaților pentru delicata atențiune de a participa la această solemnitate.

Am apreciat în totdeauna, în sarcina grea a justi-

ției, cât de prețioasă și utilă este colaborarea baroului, și sunt încredințat de necesitatea păstrării de bune raporturi între magistratură și barou, caracterizate prin sentimente de stimă și încredere reciprocă.

Astăzi, față de dificultățile multiple și greu de învins ce întâmpinăm pentru restabilirea echilibrului moral, distrus de război, simțim necesitatea unirii tuturor valorilor, iar înțelegerea profesională între magistratură și barou apare mai necesară ca oricând — aceasta fiind și menirea lor în Societate.

Dorind din tot sufletul să constat această apropiere cât mai complectă — în ce mă privește voi face tot ce va fi posibil — ca conlucrarea noastră să fie cât mai desăvârșită și în această dorință, solicit d-lui Decan Micescu cât și întregului Barou, tot concursul pentru ca cu toții să facem ca lumina dreptății să străbată cât mai ușor, și cât mai complectă, astfel ca d-v., avocații, să aveți satisfacțiunea luptătorului care învinge pentru acest scop, iar noi magistrații conștiința datoriei împlinite și mulțumirea că soluțiunile date sunt cele mai drepte.

Mulțumindu-vă, Domnule Decan și Domnule Președinte al Uniunii avocaților, pentru cuvintele ce mi-ați adresat și aprecierile măgulitoare ce-mi faceți, și cari m'au atins mult, vă rog a fi interpretul meu față de colegii dv. și în numele cărora ați vorbit, transmitându-le aceleași vii mulțumiri.

Cu aceste gânduri încep funcțiunea cu care sunt onorat cu hotărîrea deplină de a-mi jertfi toată munca și activitatea de care dispun, spre a corespunde încrederii și distincțiunei ce mi s'a acordat.

Situația Magistraturei

creată de legea generală a armonizării retribuțiilor bugetare

„Justitia est fundamentum regnorum” — este o normă rămasă dela strămoșii noștri și acceptată până în prezent de către toate statele de drept.

Cu timpul — ca rezultat al acestei norme — s'a desvoltat în viața statelor constituționale a treia putere aparte, puterea judecătorească.

Această putere o exercită magistrații, cari astfel sunt reprezentanți ai acelei puteri, fiind ca atare în exercitarea înaltei lor funcțiuni cu totul independenți. Această independență se manifestă și prin inamovibilitatea magistraților, care nu este — după cum se interpretează adeseori greșit — un favor pentru magistratură, ci o garanție pentru justițiabili. Unde ar ajunge justiția, dacă pentru distribuirea dreptății, magistrații ar putea fi mutați, cum adeseori s'ar dori.

Toți ceilalți salariați ai statului sunt agenți ai puterii executive, cari nu funcționează în mod independent ci la ordinul acestei puteri.

Iată marea și importanta deosebire între magistrați și ceilalți salariați ai statului, — deosebire, ce-și află baza în constituția țării prin recunoașterea puterii judecătorești.

Este deci evident, că rezultatul acestei deosebiri nu-mai corpul aparte al magistraturei poate fi, cu salare speciale, căci numai magistrații materialicește absolut independenți pot da garanția morală cuvenită. Statele moderne în frunte cu Anglia, cel mai constituțional stat, înțelegând importanța principiilor de mai sus,

de mult a separat magistratura de celelalte funcțiuni de stat, formând corpul aparte al magistraturei; iar, statele, cari se puneau pe alt punct de vedere, azi tind în acea direcție.

Numai legiuitorii noștri ai armonizării au desconsiderat cu totul acele principii, deși magistratura și la noi formă mai înainte corp aparte, și deși magistratura a cerut numai menținerea situației avute și nici decum vre-un favor sau privilegiu.

Față de principiile mai sus dezvoltate puterea executivă, la discuțiile parlamentare numai motive personale a invocat, anume că magistrații pot fi încadrați, unde sunt încadrați miniștrii și Sanctitatea Sa Patriarhul. Din punct de vedere pur personal nimic de obiecționat; puterea executivă are toată dreptatea. Unde rămâne însă principiul constituțional, acceptat de atâtea state moderne, pe cari expunerea de motive la legea de armonizare — pare că intenționat — nici nu le amintește? Și în acele state sunt miniștrii și cler înalt, și totuși magistratura face corp aparte.

În general s'a putut observa, că motivele personale au jucat prea mare rol la alcătuirea legii.

Mai mult — ceeace este o simptomă foarte tristă, — s'a putut observa o lipsă de simpatie și de bunăvoință față de magistratură, căci i s'a creat din toate punctele de vedere o situație cu totul defavorabilă față de celelalte categorii ale salariaților de stat. Dovadă este comparația ce urmează, făcută pe baza legii de armonizare.

Art. 9 din lege stabilește suplimentul de localitate.

Până ce ofițerilor și în cea mai mică garnizoană li s'a socotește suplimentul de localitate corespunzător Capitalei, — și până ce în anexa III, la ceilalți salariați ai statului, de exemplu la tipul 21, coeficientul celui supliment este 17²⁵ (urban I), — magistraturei, neaplicându-i-se anexa III, a rămas cu coeficientul 15%, prevăzut în art. sus citat.

Art. 11 al legii prevede gradații pentru corpul didactic, ecleziastic și pentru medici, — și în tabloul A 14 (anexa VI) și în anexa VIII chiar și pentru corpul ofițerilor, până inclusiv la gradul de general de brigadă, deși ofițerii au posibilitatea înaintării efective în ierarhia gradelor; iar gradațiile făcând parte integrantă din salariu, au o deosebită importanță.

Tot art. 11 mai prevede diurne fixe la corpul didactic, tehnic al inginerilor și în parte la acela al ofițerilor.

Art. 26 din lege admite funcționarilor, să dețină mai multe funcții de stat. Cu această dispozițiune este în conexitate, că — după cum rezultă din expunerea de motive a legii — ceilalți salariați ai statului mai au și posibilitatea unei ocupațiuni profesionale în afară de serviciu. Astfel pot proceda inginerii, medicii, profesorii etc. și toți juriștii din serviciu statului, cari nu sunt magistrați, și cari în consecință cu toții câștigă în mod legal sume, ce întrec mult salariul. Nu mai vorbim de profesorii universitari, cari mai au taxele mari de examene, pot fi membri ai corpurilor legiuitoare și în diferite direcțiuni și consilii de administrație etc.

Clerul, îndeosebi cel înalt, posedă imobile și alte venituri legale.

Corpul ofițerilor are diferite favoruri, de exemplu 75% reducere pe C. F. R., consumuri, servitori, lucrători, automobile și trăsuri la diferitele unități etc.

Din toate aceste gradații, diurne fixe și diferite favoruri magistratura este absolut exclusă și avizată

exclusiv la salar, după cum subliniază chiar și expunerea de motive la legea armonizării.

Imprejurarea, că magistrații pot fi profesori ai științelor de drept, nu are nici o importanță, căci numărul magistraților profesori este cu totul neînsemnat. Astfel magistratura putea aștepta, că salariul s'a cuprindă oareșicare recompensă. Ce s'a întâmplat însă? Salarul s'a stabilit într'un mod, ce nicidecum nu corespunde înaltei chemări a magistraturei.

Anume din art. 7, 8 și 37 al legii de armonizare rezultă clar, că coeficienții se vor stabili în fiecare an aparte. Totuși în art. 35 prin derogare dela art. 12 — și nu și dela art. 7 și 8 —, coeficienții pentru magistratură se fixează nu numai pe anul 1927, dar, și pe 1928. Cum însă diferența de coeficient este minimală în favorul magistraturei (1—2 la tipurile 15—21) rezultatul va fi, că în anul 1928 magistratura nu va mai avea nici minimalul favor al acelei diferențe, considerând că conform legii pentru celelalte categorii vor trebui stabiliți coeficienții din nou, cari numai mai mari pot fi.

Câteva exemple vor arăta și mai clar situația.

Profesorii de universitate, încadrați în tipul 19, cu întâia gradație întrec salariul consilierilor de Curte de Apel, iar cu 4 gradații pe lângă cele mai multe favoruri sus arătate vor mai beneficia cu toții de salar, pe care în întreg corpul magistraturei numai o singură persoană, primul președinte al Inaltei Curți de Casație îl are, — împrejurare, ce nu necesită nici un comentariu, și numai de absurditate se poate califica.

Legiuitorii au scăpat din vedere că înaintarea pe loc a magistraților numai la judecătorii și tribunale există, și aceasta într'o măsură foarte redusă, — și că cel puțin 95% dintre consilierii Curților de Apel își termină cariera cu acest grad, considerând că n'au avansare pe loc și că posibilitatea înaintării lor în mod efectiv este foarte redusă, fiind o singură Casație față de 12 Curți de Apel.

Dreptatea ar fi impus un tratament cel puțin egal cu celelalte categorii ale salariaților de stat și să li s'a fie stabilit gradații și acelor magistrați, cari rămân ani de zile în același grad.

Diferența temporală de 1450 lei lunar de exemplu la tipul 21 în favoarea magistraturei față de funcționarii prevăzuți în tabloul general (anexa V), este neînsemnată, să nu zicem ridicolă, atunci când magistratura este exclusă prin însăși legea armonizării de la toate favorurile etc. ale celorlalți salariați de stat.

Această diferență nu este suficientă pentru asigurarea acelei garanții morale, ce magistratura trebuie să poseadă.

Dacă Statul impune magistraturei, să se mulțumească exclusiv cu salariul, și tot atunci pe lângă diferite favoruri admite celorlalți salariați de stat ocupațiunea profesională în afară de serviciu, — are datoria, să-i dea magistraturei recompensa cuvenită.

În caz că legiuitorul s'ar fi interesat și de situația altor State, decât de acea celor invocate în expunerea de motive, ar fi aflat lucruri cu totul edificative. Anume în Anglia în cadrele puterii executive — după cum suntem informați — numai primul ministru și capul bisericii beneficiază de salariul consilierilor de casație, — iar în Ungaria, unde magistratura față de trecut formează deja corp aparte, magistrații au cel puțin cu 50% salarii mai mari, decât toți ceilalți salariați de stat, cari erau încadrați mai înainte în aceleași clase cu magistrații.

S'ar putea spune, că magistratura deși nu are favorurile celorlalte categorii, totuși a primit recompensa

printr'o încadrare mai favorabilă. Nici această împrejurare nu corespunde însă stării de fapt, ceea ce rezultă chiar și din cele expuse, mai mult însă din cele ce urmează. De exemplu consilierii curților de apel — făcând o comparație cu corpul ofițeresc, — după legile ardelenе erau încadrați egal cu colonelii și în parte cu generalii de brigadă. Legea armonizării încadrează pe consilieri numai în același tip cu colonelii comandanți de brigadă, stabilindu-le însă un salariu în lei-hârtie mai mic! Astfel situația magistraților a devenit și mai nefavorabilă chiar și față de proiectul legii, conform căruia salariul consilierilor de curți de apel era stabilit în lei-hârtie între salariile generațiilor de brigadă. Judecătorii de tribunale cari erau egali cu maiorii și chiar și cu locot-colonelii, de prezent sunt într'un tip cu căpitani cu gradații; — prim-președinții tribunalelor, cari erau egal cel puțin cu colonelii, azi sunt într'un tip cu locot-colonelii fără gradații. Mai subliniem, că șefii de depozite la postă sunt încadrați egal cu judecătorii de tribunale, iar, comandantul sergenților la poliția din Capitală în același tip cu președinții de tribunale și prim-procurorii.

Inalta Curte de Casație asemenea nu și-a primit încadrarea cuvenită. Luând în considerare cele mai sus expuse, și situația supremei instanțe în statele constituționale, încadrarea membrilor Inaltei Curți trebuia făcută egal cu încadrarea înaltului cler (episcopi, mitropoliți și patriarhi). Dacă șeful puterii executive, primul-ministru și Sanctitatea Sa Patriarhul — nefiind șef al unei puteri aparte, sunt încadrați în același tip, tot într'aceia trebuia încadrat și primul președinte al Inaltei Curți de Casație, ca fiind capul puterii judecătorești, putere coordonată, și nicidecum subordonată celorlalte puteri în stat.

Este cel puțin semnificativ, că după ce primul președinte al Inaltei Curți de Casație s'a încadrat în tipul 28 — cel mai înalt tip în proiect, — legea prin surpriză a mai înființat tipul 29, uitând pe cel mai înalt magistrat în tipul 28.

Din cele expuse vedem felul, cum legea a soluționat situația magistraturii și putem ajunge la trista concluzie că magistratura n'a fost tratată astfel, ca în alte state constituționale, după cum impune importanța și înalta ei chemare, și că în consecință nu fără motiv am relevat lipsa de simpatie și de bunăvoință față de magistratură.

Magistratura, nefiind — ca celelalte categorii ale salariaților de stat, — reprezentată în corpurile legiuitoare, a rămas copil vitreg al Statului. În consecință ea nu va mai putea renunța la lupta legală, ce se impune pentru prestigiul ei. Un mijloc în acest scop ar putea fi, — *ideia nu este nouă* — dacă ea și Universitățile — Curțile de Apel și-ar trimite deputații lor, — iar, Inalta Curte de Casație senatorii ei în corpurile legiuitoare, aleși — prin înlăturarea politice — de însuși membrii lor.

Să luptăm deci pentru înfăptuirea acestei idei, ca să putem termina odată pentru totdeauna cu legiferări, cari tind în mod deghizat a favoriza unele clase față de celelalte. — și să sperăm, că noua lege de armonizare, ce se întocmește, va trata magistratura, după cum impune înalta ei chemare.

DR. EMIL ZACHARIA
Consilier la Curtea de Apel, Cluj

Septembrie, 1927.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 16 Noembrie 1926

Președinția d-lui AL. ALESSIU Consilier
D. C. Georgescu Fuerea cu Ministerul de Război
Decizia No. 4165

Acte de guvernământ. Prejudiciu cauzat particularilor prin ele. Lipsă de răspundere din partea Statului.

Dacă distrugerea averii unui particular, în speșă a unei mori, deși făcută în imediatul interes și imediată legătură cu luptele din timpul retragerii din 1916, a servit însă la o îngreuiare a aprovizionării armatelor dușmane, — această măsură a asigurat o situație mai bună operațiunilor armatei române și ea atare ea fiind dictată de interesul superior și general al apărării țării în timp de război, trebuie considerată ca un act de guvernământ, care ridică orice răspundere din partea Statului pentru daunele suferite de proprietar pe calea indicată de principiile dreptului comun.

Curtea

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Cons. T. Magheru, pe d-l av. Gh. M. Dumitrescu în susținerea motivelor de casare, pe d-nii av. I. Al. Vasilescu Valjean și G. Bucus în combateri și

Deliberând,

Văzând motivele de casare în cuprinderea următoare:

1) „Tribunalul constată în fapt, constatare însușită și de Curtea de Apel prin decizia atacată, că moara din Slobozia, Talomița, proprietatea recurenților, a fost supusă după 15 August și până la 26 Noembrie 1926, data distrugerii ei, unui regim special numit al militarizării în baza cărui supravegherea și paza morii fusese încredințată unui ofițer delegat al Ministerului de Război.

Se mai constată în fapt că în acest interval de timp, moara nu putea să macine decât pentru armată, grâul adus și rămas în proprietatea Ministerului de Război.

Noi am pretins că militarizarea din punct de vedere legal și al consecințelor ce dă naștere, nu este altceva decât o rechiziție pe cale de închiriere, admisă atât de legea asupra rechizițiilor militare cât și de regulamentul acelei legi.

Faptul acceptării unui preț de măcinare nu schimbă caracterul de rechiziție al actului Ministerului de Război efectuat în conformitate cu instrucțiunile 999 din 916 al acelui Minister, instrucțiune care echivalează cu o deciziune ministerială, dată conform art. 4 din legea citată. Instrucțiunile Ministerului de Război nu exclud ca rechiziții să se facă pe baza unei înțelegeri cu proprietarul stabilimentului.

Deasemenea, împrejurarea că proprietarul morii i se încredințase conducerea tehnică a ei sub supravegherea delegatului militar, nu înseamnă că folosința stabilimentului industrial o mai păstra acesta.

Instanțele de fond, odată ce au stabilit în fapt că folosința exclusivă a morii și-o rezervase Ministerul de Război pentru el, au apărât de răspunderea bănească față de distrugerea stabilimentului pe Ministerul de Război cu exces de putere, cu violarea art. 1, 3 și 4 din legea asupra rechizițiilor militare și a art. 142, 145, 149 din regulamentul aceleiași legi, combinat cu art. 9 al. 3 din acel regulament.

Instanța de fond mai comite o omisiune esențială și un exces de putere, nediscutând chestiunea ridicată de noi, că militarizarea unui bun industrial este în realitate tot o rechiziționare, legile noastre nefăcând vreo deosebire între militarizare și rechiziționare, ambele dând drepturi egale de despăgubire în caz de distrugere a bunului militarizat sau rechiziționat.

II) Instanțele de fond deși constată în fapt că, nu au fost luate la Slobozia atât în ziua distrugerii morii cât și în zilele

cari au precedat sau cele care au urmat după distrugere, respingând cererea noastră de despăgubire întemeiată pe baza art. 999 și 1000 c. civ. pe motiv că actul de distrugere ar fi un act de guvernământ din cele prevăzute de art. 5 al. f, No. 1 din legea organică a acestei Înalte Curți care apără pe stat de despăgubire.

Procedând astfel instanțele de fond violează textele citate și comit un exces de putere și dă o interpretare greșită actului de guvernământ socotind că intră în atari acte măsură de distrugere a unui stabiliment particular, numai în vederea îngreunării de aprovizionare a armatelor inamicului.

Instanțele de fond mai comit o omisiune esențială și un exces de putere înlăturând din discuțiune și nepronunțându-se asupra discuțiunii ridicate de noi și dovedite că echipa de pompieri ruși a distrus moara, au lucrat sub ordinele și după indicațiunile guvernului și Stat Majorului Armatei Române.

III) Acțiunea de daune am sprijinit-o înaintea Curții de Apel și pe împrejurarea că distrugerea morii a folosit pârâutului pentru că prin distrugere a împiedicat armata inamică să se alimenteze din apropierea spatelui frontului cu produsele măcinate din moara noastră și am cerut despăgubire pentru îmbogățirea fără cauză efectuată de Ministerul de Război în dauna noastră, reclamantii.

Asupra acestei chestiuni Curtea de Apel nu s'a pronunțat comitând astfel o omisiune esențială, un exces de putere și o violare a textelor de lege, care guvernează principiul îmbogățirii fără cauză."

Având în vedere deciziunea atacată din care rezultă: Că, recurenții de azi: Frații Georgescu Fuerea componenții firmei: „Frații C. Georgescu Fuerea din Slobozia“ au chemat în judecată pe intimatul din recurs: Ministerul de Război spre a le preda moara ce li s'a distrus, în starea primită, în termen de 9 luni sau să plătească 12.800.000 lei sumă absolut necesară pentru refacerea morii cum și câte 800 lei pe zi dela 26 Noiembrie 1916 până la 31 August 1919, rezervându-și tot odată dreptul la o acțiune suplimentară pentru diferența de preț ce ar costa refacerea morii;

Că, acțiunea astfel formulată, recurenții și-o întemeiau pe susținerea că, moara lor fusese rechiziționată și în subsidiar pe art. 999 și 1000 c. c. pretinzând că, actul distrugerii morii nu intră în cadrul faptelor care constituiesc adevărate acte de forță majoră sau de fapte de război, care apără statul de răspundere;

Că, prima instanță — Tribunalul Ilfov Secția III-a, — după ce arată că, moara nu a fost rechiziționată, pentru că, n'a făcut un act de rechiziție și nici nu s'a fixat vreun preț al proprietății sau folosinței morii, ci numai s'a luat unele măsuri administrative în interesul alimentării armatei, constată apoi că, moara a fost distrusă din ordinele comandamentului rus; Că, între armata română și cea rusă a existat numai o colaborare de ordin militar, că soldații ruși cari au distrus moara nu putea să aibă calitatea de prepuși ai ministerului de Război Român, pentru că, ei nu dețineau funcțiunea dela Statul Român și aveau comandamentele lor proprii așa că, — găsește Tribunalul, — este fără interes în cauză, a se stabili dacă distrugerea morii a fost impusă de o necesitate imediată a luptelor și în consecință respinge acțiunea ca nefondată;

Că, recurenții făcând apel, Curtea din București, S. II-a, îl respinge ca nefondat prin deciziunea atacată cu recurs;

Că, pentru a decide astfel Curtea de fond adoptă motivele Tribunalului și examinând și chestiunea necesității de a distruge moara, constată că, la 26 Noiembrie 1916 — epoca distrugerii morii — armata Română și cea Rusă se găseau în retragere urmărind de armatele dușmane cari trecuseră Dunărea pe la Fefești și

Călărași și că în asemenea împrejurări distrugerea morii situată în Slobozia constituie neapărat o necesitate a războiului, care apără pe Stat de răspundere, deoarece prin această distrugere se creia pentru aprovizionarea inamicului — aprovizionare care constituie un factor important într-o luptă de urmărire — situațiuni dificile.

Având în vedere că, prin primul motiv de casare produs mai sus, se impută instanței de fond exces de putere, violarea art. 1, 3 și 4 din legea rechizițiilor, art. 142, 145, 149, 9 alin. 3 din regulamentul legii și omisiune esențială; pentru că, examinând regimul aplicat morii a conchis că, nu constituie un act de rechiziție; că, prin cel de al doilea motiv de casare i se impută violarea art. 999 și 1000 c. civ., exces de putere și omisiune esențială, pentru că, a respins cererea întemeiată pe textele indicate deși constatase că, nu au fost lupte la Slobozia în timpul distrugerii, pentru că, a dat o greșită interpretare actului de guvernământ și pentru că, nu s'a pronunțat asupra faptului că, pionierii ruși cari au distrus moara lucraseră sub ordinele și după direcția guvernului și statului Major al Armatei Române; Că în fine prin cel de al treilea și ultimul motiv de casare, se impută instanței de fond exces de putere, omisiune esențială și violarea textelor care guvernează principiul îmbogățirii fără cauză, pentru că, nu se ocupă de susținerea ce făcuse recurenții că, dreptul lor la daune se sprijină și pe îmbogățirea fără cauză a Ministerului, pentru că distrugerea morii i-a folosit împiedicând armata inamică să se alimenteze cu produsele măcinate de moară;

Considerând că, este necontestat în cauză că, distrugerea morii recurenților, chiar dacă a fost produsă în imediatul interes și în imediată legătură cu luptele ce au avut loc cu trupele dușmane, în timpul retragerii armatelor române din 1916, — ea, însă servea la o îngreunare a aprovizionării armatelor dușmane, privându-le de posibilitatea de alimentare ce le putea oferi această moară și deci, înlesnind și asigurând prin aceasta o situațiune mai bună operațiunilor pe care armata rusă-română le făcea, necontestabil, în apărarea țării;

Că, așa dar, fiind vorba de un fapt și de o măsură care era dictată în interesul general și superior al apărării țării în timp de război, constituie și întrunește în forma cea mai evidentă, condițiunile actului de guvernământ;

Că, având faptul distrugerii morii acest caracter, urmează că, nu poate fi vorba de o răspundere din partea Statului pentru daunele suferite de proprietarii morii pe căile indicate de principiile dreptului comun și că, este indiferent din acest punct de vedere chestiunea dacă anterior distrugerii morii, modul cum autoritățile noastre militare o întrebuințase, constituie și justifică un act de rechiziționare a ei;

Că, în consecință toate motivele de casare, care ar fi comportat o discuție numai dacă faptul distrugerii morii nu ar fi avut caracterul unui act de guvernământ cad și, deci, recursul sprijinit pe ele cată a fi respins ca neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul etc.

Anunțăm că, din cauza publicării discutiunilor ce s'au ținut la Înalta Curte de Casație cu ocazia solemnității instalării D-lui Oscar N. Nicolescu ca Prim Președinte și a D-lui C. Rădescu, ca Președinte, amânăm pentru numărul viitor publicarea răspunsului D-lui Prof. Longinescu la răspunsul D-lor Filitti și Suchianu cu privire la recenzie: *Din vechiul Drept penal Român.*

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 22 Ianuarie 1927

Președinția d-lui D. G. TĂZLĂUANU Președinte

Dr. Agyassi Carol cu Cassa Centrală de pensuni

Decizia No. 61

Pensiuni. Funcționari civili ai județelor și comunelor urbane. Înscriri la pensuni după aplicarea legii generale de pensuni. Pensiunea li se plătește de Cassa Generală. Art. 78 și 103 din lege.

Conform art. 78 legea generală de pensuni, funcționarii civili ai județelor și comunelor urbane, cari au făcut cerere de înscriere la pensune înainte de data punerii în aplicare a acestei legi, dar au rămas nerezolvate până la data intrării ei în vigoare, trebuie să fie înscrși potrivit noilor dispozițiuni ale acestei legi.

Potrivit art. 103 din lege, Casele speciale de pensuni rămân a plăti numai pensiunile funcționarilor de jude. sau comună, cari erau deja înscrși ca pensionari definitiv la ele.

Prin urmare foștii funcționari ai acestor autorități cu drepturile rezultate după data de 1 Octombrie 1925, urmează a fi plătiți de Cassa Generală de pensune.

Curtea

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de către d-l consilier Corneliu Crăciunescu, de d-l avocat L. Brunn în dezvoltarea motivului de recurs.

Curtea deliberând,

Asupra petițiunei de recurs prin care recurentul d-l Carol Agyassi fost prim medic județean, invocând ca motiv de casare exces de putere și violarea legii generale de pensuni, susține că pensiunea de 500 lei lunar ce i-a fost statorită de Comisiunea regională de pensuni, trebuie să-i fie servită de Casa Generală de Pensuni iar nu de Casa de Pensuni a județului Mureș, întrucât această din urmă instituțiune județeană fiind desființată prin legea generală de pensuni din 1925, fondul ei de pensuni a fost vărsat Casei Generale de Pensuni.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs se constată că, Comisiunea generală de Pensuni procedând la fixarea quantumului de pensie cuvenit recurentului Dr. Carol Agyassi, fost prim medic al județului Tg. Mureș și recunoscându-i la data de 15 Aprilie 1926 un drept de pensie de cinci sute lei lunar cu începere dela 20 Aprilie 1920, a hotărât în mod greșit că întrucât recurentul a servit numai la comună și județ, această pensie să-i fie servită de Casa de Pensuni a județului Mureș, iar nu de Casa generală de Pensuni.

Considerând că în conformitate cu art. 78 din legea generală de pensuni, funcționarii civili ai județelor și comunelor urbane, care au făcut cerere de înscriere la pensune înainte de data punerii ei în aplicare din 1 Octombrie 1925, dar care au rămas nerezolvate până la data intrării ei în vigoare, trebuie să fie înscrși potrivit noilor dispozițiuni ale acestei legi.

Considerând că art. 103 din numita lege complexând dispozițiunile textului de lege de mai sus, prevede că județele și comunele urbane, ale căror Case speciale de pensuni trec la Casa Generală de Pensuni, au obligațiunea de a continua să plătească din fondurile acelor case sau din alte resurse, pe foștii lor funcționari trecuți la pensune, însă aceasta numai până la data punerii în aplicare a legii generale de pensuni din 1 Octombrie 1925 și numai pentru acei

foști funcționari, cari se găseau deja înscrși ca pensionari definitiv.

Considerând că în speță, recurentul Dr. Carol Agyassi nefiind înscris definitiv la pensune decât la data de 15 Aprilie 1926, — posterior punerii în aplicare a noiei legi generale de pensuni din 1 Octombrie 1925, — când Casa specială de pensuni a județului Mureș era deja desființată și trecută la Casa Generală de Pensuni, și deci aceasta nu mai putea face valabil nici o plată de pensuni, Comisiunea Generală de pensuni în mod greșit și cu violarea art. 103 din legea generală de pensuni a hotărât că pensiunea recunoscută recurentului trebuie să fie servită de Casa de Pensuni a județului Mureș iar nu de Casa Generală de Pensuni.

Că deci motivul de casare fiind întemeiat, recursul urmează a fi admis.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul etc.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI, S. III

Audiența de la 2 Aprilie 1927

Președinția d-lui N. JAC CONSTANTINESCU, Consilier

Moritz Grosman cu Primăria București

Jurnal No. 2065

Contencios administrativ. Cerere de autorizare de construire adresată Primăriei Municipiului București. Pavilion pentru depozit de benzină. Avizul Ministerului de industrie. Refuzul Primăriei. Notificare. De când curge termenul pentru particular spre a se adresa la contencios.

Potrivit art. 4 din legea contenciosului administrativ, când un particular adresează o cerere administrațiunei, cererea în justiție se va face după expirarea unui termen de 30 zile dela înregistrare de către autoritatea administrativă sau dela notificarea ei prin portărei și în termen de 30 zile libere dela această dată.

Curtea,

Asupra incidentului ridicat de d-l avocat Dumitrescu din partea intimătei Primăria Municipiului București, prin care, întemeiat pe dispozițiile art. 4 din legea pentru Contenciosul administrativ, tinde la respingerea ca tardivă a prezentei cereri făcută de Moritz Grosman, pe motiv că a introdus-o după 30 zile dela înregistrarea cererei ce acesta a adresat Primăriei pentru a-i libera o autorizațiune, și că de notificarea de care se prevalează reclamantul, nu se poate ține seamă, fiindcă avea deja cunoștință cum i se rezolvase cererea de Primărie.

Având în vedere obiecțiunile făcute de reclamant prin avocatul său pentru respingerea incidentului;

Având în vedere că art. 4 din menționata lege prevede că: cererile întemeiate pe art. 99 și 107 Constituție și art. 1 al legii pentru contenciosul administrativ vor fi introduse înaintea Curții de apel în Circumscripția căreia reclamantul își are domiciliul și că atari cereri se vor putea face oricând; iar în cazul de înlocuire, mutare, sau punere la retragere în contra legii a funcționarilor inamovibili legal numiți, cererile se vor face în termen de 30 zile dela publicarea lor în Monitorul Oficial; că, însă, când un particular a adresat o cerere administrațiunei, cererea în justiție se va face după expirarea unui termen de 30 zile dela înregistrarea de către autoritatea administrativă, sau dela notificarea ei prin portărei și în termen de 30 zile dela această dată;

Având în vedere dar, că din dispozițiunile acestui text de lege, reiese că două sînt cazurile în cari cine se preînde vătămă în drepturile sale printr'un act administrativ de autoritate făcut cu încălcarea legilor și a regulamentelor, sau prin reaua voință a autorităților administrative de a rezolva cererea privitoare la un drept, poate face cerere pentru recunoașterea dreptului său la instanțele judecătorești competente;

Având în vedere că, în speță, cererea reclamantului Moritz Grosman intră în ultimul caz prevăzut de art. 4 din legea pentru contenciosul ad-tiv, căci, deși este adevărat — după cum rezultă din debateri și actele dela dosar — că a cerut Primăriei Municipiului București cu petiția înreg. la nr. 36893 din 14 Iulie 1926 a-i da autorizațiunea pentru a construi în București, str. Bibescu-Vodă nr. 7, un depozit pentru vânzare de petrol, benzină precum și celelalte derivate ale petrolului, dar acea petițiune Primăria a înaintat-o Ministerului de Industrie și Comerț spre a-și da avizul, conf. legii minelor;

Că, însă, în urmă Primăria sesizată de un nou protest din partea unor concesionari cari au un contract pentru exploatarea depozitelor de benzină, a cerut restituirea dosarului dela zisul minister și întemeiată pe art. 12 și 13 al 5 din Regul. pentru aplicarea art. 73 din legea sanitară, în ziua de 7 Noembrie 1926, a respins cererea reclamantului de a-i da autorizațiunea cerută prin menționata petițiune;

Că, reclamantul aflând cum că cererea i s'a respins, la 16 Noembrie acelaș an a adresat Primăriei, prin Corpul de Portări de pe lângă Trib. Ilfov, notificarea cu nr. 42616 și prin care a pus-o în întârziere, cerând a-i da autorizațiunea în discuțiune, dar neprimind nici un răspuns, după 30 zile dela data notificării s'a adresat Curții cu cerere conform legii pentru Contenciosul Administrativ;

Considerând că în această situațiune, Curtea găsește că reclamantul a făcut prezenta cerere în termen, așa că incidentul ridicat de reprezentantul Primăriei este neîntemeiat și urmează a fi respins ca atare;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge incidentul și amână la (ss) N. Jac Constantinescu, Teodorescu, Liciu.

Prim-Grefier (ss) Ștefănescu

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI, SECȚIA IV-a

Audiența dela 9 Martie 1927

Președinția d-lui I. G. SOLOMON, Consilier

Elena Dr. Hănulescu și alții cu Dr. Ettinger

Decizia civilă No. 73

Act de vânzare sub semnătura privată în care vânzătorii parte știu carte, parte nu. Proba lui în justiție. Art. 28 legea aut. actelor.

Din termenii art. 28 din legea autentificării actelor rezultă că orice parte contractează cu-n neștiutor de carte este mai dinainte prevenit că lipsa de autentificare a înscrisului, care constată chiar un contract consensual, va fi o cauză de imposibilitate a probei acestui raport juridic, de oarece din termenii categorici ai legii rezultă că martorii nu vor putea fi ascultați nici direct nici ca complectare a unui început de probă. Actul va subsista însă dacă partea neștiutoare de carte îl va recunoaște în justiție.

Curtea

Ascultând pe d-nii avocați Vasilescu-Valjean și Virgil Angelovici din partea apelanților reclamânți și d-ni avocați St. Marinescu-Bolintin și G. Ștefănescu din partea apelantului pârât Dr. Ettinger.

Deliberând

Asupra apelului făcut de Dr. I. Ettinger din București în contra sentinței No. 1123 din 6 Decembrie 1922, pronunțată de Trib. Ilfov s. 4 c. c., prin care s'a admis acțiunea intentată de Elena Hănulescu și alții anulându-se actul de vânzare intervenit între autoarele reclamantilor și Dr. Ettinger cumpărător.

Având în vedere motivele apelului concluziunile părților și actele dela dosar din, cari se constată că prin actul sub semnătură privată, datat la 24 Noembrie 1919, Anastasia Stoi-

covici, Maria Georgescu și Ionica Dragon, cele două dintâi neștiutoare de carte, vând apelantului Dr. Ettinger, un imobil situat în București, Str. Traian, în condițiunile arătate în înscrisul constatator al acestui contract, înscris, semnat de vânzătoarea Ionica Dragon și de un număr de 4 martori.

Având în vedere că acțiunea de față este întemeiată pe dispoz. art. 28 din legea autentificării actelor, după care, cei ce nu știu carte nu se pot obliga subsemnătură privată, de cât până la concurența sumei de 150 lei și aceasta încă cu precauțiunile arătate în al. 2 aliniat al acestui text.

Având în vedere că dispozițiunile prohibitive ale articolului citat aplicate la contractul de vânzare duc la concluziunea că deși actul juridic nu are nevoie, pentru existența lui, de redactarea unui înscris, în lipsa cărui actul se poate dovedi conform regulilor generale dela proba obligațiunilor, totuși, ca o măsură de protecțiune necesară persoanelor neștiutoare de carte, s'a înscris în lege menținerea specială a articolului 28, după care, înscrisurile cari poartă asemenea semnături, trebuie neapărat încheiate în formă autentică.

Având în vedere că numai prin autentificare se poate da părții neștiutoare de carte, garanția suficientă, pentru exprimarea liberă și clară a voinței sale, înaintea judecătorului, care îi ia consimțământul și o luminează asupra conținutului actului ce face, — prin urmare lipsa autentificării unui asemenea înscris înseamnă ineficacitatea lui ca valoare probatorie a raportului juridic.

Având în vedere că din necesitatea protecțiunii neștiutorilor de carte, legea a înțeles să facă o dispozițiune categorică atunci când a interzis pentru aceștia alcătuirea unei alte probe scrise decât aceia a actului autentic ceiace înseamnă că prin nimic nu a lăsat să se înțeleagă posibilitatea aplicării tuturor regulilor generale de probațiune.

Că, prin urmare, din termenii articolului 28 citați rezultă că, orice parte contractează că un neștiutor de carte este mai dinainte prevenit că lipsa de autentificare a înscrisului, care constată chiar un contract consensual, va fi o cauză de imposibilitate a probei acestui raport juridic, deoarece din termenii categorici ai legii rezultă că martorii nu vor putea fi ascultați nici direct nici ca complectarea unui început de probă, căci dacă ar fi altfel, scopul urmărit de lege — protecțiunea neștiutorilor de carte — prin imperativul actului autentic, ar fi din capul locului înlăturat.

Având în vedere că aceste dispozițiuni ale legii de autentificare nu au putut însă constitui o cauză de nulitate a contractelor și nici o împiedecare a părților de a-și valorifica prin justiție pretențiunea lor, ceiace înseamnă că dacă un contract de vânzare este încheiat cu un neștiutor de carte, fără redactarea unui înscris autentic, actul juridic încheiat de părți există sub rezerva dovedirii lui în judecată.

Că, așa fiind, cumpărătorul care nu s'a prevăzut cu formalitățile cerute de articolul 28 citat, poate cere de la judecată constatarea existenței actului, utilizând în aces scop, ca probă, mărturisirea în instanță a vânzătorului, ale cărui răspunsuri, consemnate și autentificate de judecător prin semnătura sa, trebuie să aibă aceiaș valoare ca și declarațiunile făcute cu ocazia autentificării, pentru că, și într'un caz și în altul aceleași mijloace de protecțiune sunt puse la îndemână părții neștiutoare.

Că, prin urmare, prin necesitatea juridică trebuie adăugat la dispozițiunile articolului 28 citat și mărturisirea judiciară făcută în conformitate cu regulile de procedură pentru a permite părților interesate constatarea existenței unui contract încheiat în acele condițiuni

Având în vedere că în afară de actul de vânzare semnat de Ionica Dragon, și de martorii prevăzuți în act s'a mai produs ca înscrisuri probatorii, o somațiune care poartă aceleași două mențiuni ale neștiutoarelor de carte, Anastasia Staicovici și Maria Georgescu, precum și semnătura Ionica Dragon, această somațiune nu interesează prin conținutul său,

față de vânzătoarele Anastasia Stoicovici și Maria Georgescu, somațiunea fiind făcută prin act sub semnătură privată.

Având în vedere că tot aceeași nulă valoare trebuie să se dea și procesului verbal dresat de portărelel Dragonirescu, la 20 Ianuarie 1914 când constată că a luat contact cu cele 3 vânzătoare și cu Dr. Ettinger și a prevăzut în procesul verbal, declarațiunile lor, căci dacă s'ar susține altfel ar însemna să creieze în afară de legea categorică un alt mijloc de probațiune al actului unui neștiutor de carte, mijloc care să nu fie nici înscrisul autentic, nici mărturisirea în fața judecăte, ci constatarea unui agent neinvestit cu puterea judecătorească, că anumite fapte s'au petrecut și anumite declarațiuni sau făcut fără ca cel puțin să ateste în încheierea sa că constatările făcute le-a adus la cunoștința părților interesate.

Că nulitatea, ca valoare probatorie a unui asemenea proces verbal, rezultă și din aceea ca oricare ar fi conținutul său, el nu poate valora actul autentic pe care îl cere legea prin articolul 28 când respinge ideea înscrisului subsemnată privată și proba testimonială ce se grecează pe cunoștelele începuturi de probă înscris, așa că dovada testimonială urmează a fi respinsă.

Având în vedere că s'a obiectat reclamanților că participarea lor la actul de vânzare din proces, îi împiedică de a cere nulitatea lui, obiecțiune nejuridică deoarece din cuprinsul actului de se vede că semnăturile sunt puse în calitate de martori și, ca atare, sunt superflue, căci nu adaugă nici la valoarea probatorie a înscrisului probațiune chiar preconstituit în înscris, iar dacă semnatarii sunt considerați ca părți interesate, în acest caz semnătura lor este iluzorie, deoarece imobilul aparținând vânzătoarelor, succesorii lor nu puteau să dea participării lor un caracter confirmativ nepermis de lege, întru cât conțineau un pact asupra unei succesiuni nedeschise.

Având în vedere că din faptul că prin acțiunea în nulitate întemeiată pe dispozițiunile articolului 28 citat, reclamanții au cerut în mod subsidiar și rezoluțiunea actului pentru neplata prețului, nu se deduce că recunoșc existența vânzării, dar din spirit de precauțiune în cazul când judecata ar constata că contractul e dovedit, să pronunțe rezoluțiunea lui, asigurându-și prin acest subsidiar admiterea concluziunilor lor cari duc în toate cazurile la desființarea contractului.

Având în vedere că în atari împrejurări, înscrisul constatator al actului de vânzare făcut de A. Stoicovici și Maria Georgescu fiind nul, Curtea nu are a se ocupa de raportul juridic verbal de vânzare ce s'ar fi încheiat între părți, acest raport dacă a existat rămâne de domeniul abstracțiunii din momentul ce cumpărătorul Dr. Ettinger nu poate face proba care convinge despre existența vânzării, pentru a atrage apoi consecințele recunoașterii dreptului său de proprietate asupra imobilului din București, Str. Traian.

Având în vedere că semnătura pusă pe act de către vânzătoarea Ionica Dragon, știutoare de carte după cum s'a dovedit și prin actele depuse de apelantul Dr. Ettinger este producătoare de consecințe practice, deoarece deși era în indiviziunea cu celelalte două neștiutoare de carte, nu se poate spune a înțeles să vândă numai împreună cu ele, deoarece dreptul său de proprietate fiind divizat pentru o treime, această treime a putut-o în mod valabil înstreina, atât timp cât din termenii actului nu se constată că această vânzătoare și-ar fi precizat obligațiunile și drepturile sale, așa că acțiunea făcută în numele ei este nefondată, iar apelul doctorului Ettinger, este întemeiat în această privință.

Văzând și cererea de chetneli de judecată, Curtea, în aprecierea sa, le fixează la suma de lei 7000, care se va executa conform dispozitivului.

Pentru aceste motive redactate de domnul consilier I. G. Solomon, ascultând și concluziunile reprezentantului ministerului public, Curtea admite în parte apelul.

(ss) I. G. Solomon, N. Hariton, Sp. Popescu.

TRIBUNALUL PUTNA S. I.

Audiența dela 17 Martie 1927

Președinte AUREL SAVA Judecător

Recurent Nicolae Noroceu cu Minist. Public

Sent. penală No. 465

Legea monopol. băuturilor spirtoase. Contravenția din art. 33. Condamnare. Inadmisibilitatea apelului la jud. de ocol. Inadmisibilitatea recursului la Tribunal.

In contra condemnațiunilor pronunțate de primar sau ceilalți funcționari arătați în art. 21 legea monop. băuturilor spirtoase pentru contravențiunile din art. 33 al aceleiași legi nu există drept de apel, ele fiind definitive și executorii. Neexistând dreptul de apel la judecătoria implicit este inadmisibil și recursul la Tribunal. Art. 33 și 34, alin. 1 Legea monop. băuturilor spirtoase.

Tribunalul,

Având în vedere că recurentul a fost condamnat de primarul comunei Vizantea, pentru infracțiunea prevăzută de art. 33 din Legea monop. vânzării băuturilor spirtoase. Că în contra procesului verbal al primarului a făcut apel la judecătoria și că judecătoria ocol Vidra a respins apelul ca inadmisibil, că în fine recurentul a atacat cu recurs atât cartea de judecată a jud. de ocol, cât și procesul verbal al primarului, recursuri cari au fost conexe.

Considerând în drept că instanța obișnuită de recurs în organizarea noastră judecătorească, este Înalta Curte de Casație și Justiție și numai în mod derogatoriu și limitativ, art. 106 din legea jud. de oc. dă în competența tribunalelor judecarea recursurilor îndreptate contra cărților de judecată fie civile sau comerciale, fie penale, pronunțate de judecătoria în ultimă instanță.

Că deși art. 51 din legea jud. de oc. dă în competența de resort a acestei instanțe, contravențiunile la diferite legi speciale, printre cari și aceea pentru monopolizarea vânzării băuturilor spirtoase, totuși, în penultimul alineat, prevede că: „Se exceptează contravențiunile și abaterile”, — la aceleași legi — „a căror constatare și pedepsire se va fi dat în căderea altor autorități. Cu alte cuvinte, competența de a aplica pedeapsă pentru contravențiuni la legile prevăzute de art. 51 din legea jud. de oc. este împărțită între judecătorul de ocol și autoritățile investite prin acele legi speciale.

Că astfel, contravențiunile la art. 33 din Legea monop. băut. spirtoase se pedepsesc — atunci când contravenientul se află la prima abatere și când pedeapsa e amenda — de către primari și ceilalți funcționari competenți, ar, în recidivă, când pedeapsa este închisoarea sau înscrierea pe lista bețivilor, de judecătorul de ocol.

Art. 34 din legea monop. băut. spirtoase spune că sentința se dă fără drept de apel de către judecătorul de ocol — în cazurile de competența sa — și că amenzile se pronunță și se execută de către primar. Aceasta învederează că apelul contra amenzei pronunțate de primar este inadmisibil, întrucât nu se poate concepe ca primarul să execute o amendă menținută sau micșorată de judecătorul de ocol, în apel.

Că, deci în lipsă de text categoric într'un sens sau altul, care să admită sau să interzică apelul, au a se aplica principiile generale.

Pe de altă parte având în vedere că nici un text din legea jud. de ocol nu vorbește despre competența judecătoriei ca instanță de apel. Că dacă judecătoriile, potrivit art. 51 din legea jud. de oc., judecă contravențiunile la legea pentru monopolul băut. spirtoase sau în primă și ultimă instanță, sau ca primă instanță, în schimb despre competență, ca instanță de apel, acest articol nu vorbește nimic.

Că nu există drept de apel la judecătoria, rezultă și din cuprinsul art. 52 din legea jud. de oc. care arată expres și limitativ competența jud. de ocol de a tranșa contestațiile făcute contra proceselor verbale prin care primarii ar amenda pentru infrac-

țiuni la câteva legi speciale, printre care nu figurează însă, legea pentru vânzarea băuturilor spirtoase. Această omisiune arată în mod vădit intențiunea legiuitorului de a nu admite nici o cale de atac, nici chiar acea contestație, contra „amenzei executorii” a primarului.

Prin urmare, amenda dată de primar nu era susceptibilă de a fi atacată cu apel la judecătoria și în consecință, potrivit art. 106 din legea jud. de ocoale, nici cu recurs înaintea Tribunalului.

Pentru aceste considerațiuni redactate de d-l jud. Aurel V. Sava tribunalul respinge recursurile ca inadmisibile.

(ss) Aurel V. Sava, V. V. Nicolau.

NOTA. — Chestiunea desbătută de Trib. Putna prin sentința de mai sus, face și ea parte din seria de controverse la care a dat loc în aplicațiunea sa practică Legea monopolului băuturilor spirtoase din 1908.

Problema este următoarea: Există sau nu drept de apel în contra condamnățiunilor pronunțate de primar în caz de contravențiune la art. 33 al pomenitei legi?

Răspunsul negativ — așa după cum l-a dat și Tribunalul Putna — pare a fi unanim împărțit de jurisprudență și doctrină (v. *Corneliu Botez*, Noul codice al jud. oc. vol. II, p. 69; *E. I. Bădăreșu*, Considerațiuni asupra legii monop. băut. spir. în Pandectele Române, 1926, partea IV, p. 20).

Cu riscul de a rămâne izolați în părerea noastră, noi ne vom pronunța pentru soluțiunea contrarie.

Se invoacă în general două argumente de text în sprijinul opiniunii pe care încercăm să o combatem.

Se spune în primul rând că din art. 34 al legii monop. băut. spir. ar rezulta că apelul a fost înlăturat în cazul de care ne ocupăm. Argumentul este pe cât de forțat pe atât de netemeinic. Art. 34 după ce arată că în cazurile când judele de ocol este competent el trebuie să-și pronunțe *sentința* în 3 zile, adaugă: „*sentința este fără apel*”. Ori e limpede și fără posibilitate de echivoc că legea se referă la sentința de care pomenim cu câteva cuvinte mai înainte, adică de sentința judeului de ocol. Orice subtilitate pentru a silui textul este, credem, de prisos.

Dar Trib. Putna simțind slăbiciunea patentă a argumentului, adaugă un supliment de considerațiuni și anume: că în prima parte a art. 34 se spune că primarul pronunță și *execută* amenzele, ceea ce învederează că nu există apel, fiindcă nu se poate concepe cum primarul ar putea executa o amendă menținută sau micșorată de judecător.

Ceea ce Trib. Putna crede că nu se poate concepe, a conceput însă legiuitorul, care a decis că amenzele sunt de îndată executorii, deci apelul nu suspendă executarea, iar dacă judele de ocol va micșora sau va apăra de amendă, atunci aceasta se va restitui (art. 31, alin. 3 din legea monop. băut. spir., principiu admis și de art. 52 alin. ultim legea jud. de ocol).

Așa dar împrejurarea că primarul execută amenzele, departe de a putea servi ca argument pentru înlăturarea apelului, vine dimpotrivă să ne indice prezența acestuia, întrucât marchează voința legiuitorului de a consacra mereu sistemul său în care apelul nu suspendă executarea, marcarea care nu ar fi fost necesară dacă legiuitorul ar fi înțeles să suprimă în acest caz apelul. Cu alte cuvinte dispunând ca amenzele să se execute de primar, legea a înțeles ca apelul să nu fie suspensiv, altfel dacă ar fi voit să suprimă apelul desigur că ar fi spus-o expres, iar nu în mod ocolit și în termeni atât de improprii.

Al doilea argument de text este recoltat din art. 52 legea jud. de ocoale. Acest text instituie dreptul de contestație contra condamnățiunilor pronunțate de organele administrative. Ori se spune că în acest text nu se vorbește și de legea monop. băut. spirtoase — și aceasta nu din scăpare de vedere, fiindcă de ea se pomeneste în art. 51 — deci art. 52 nefiind aplicabil legii de care ne ocupăm, devine inadmisibilă contestația ce s'ar face conform acestui text.

Și acest argument este netemeinic, fiindcă rezidă pe o greșită interpretare a art. 52 l. j. o.

Art. 52 l. j. o. a fost edictat spre a servi ca o normă generală pentru un întreg mănunchiu de legi ce aveau să fie elaborate posterior, legi în cari urmă să primească consacrare dorința legiuitorului de a trece asupra organelor administrative constatarea și pedepsirea micilor abateri penale. Acest pas către o reprimare imediată, legiuitorul nu voia însă să-l facă, fără a asigura buna funcționare a unei atari represii, prin controlul instanțelor judecătorești. De aci nevoia de a înscrie într-o lege cu caracter mai general, cum este legea jud. de ocoale, textul care creia acest control. Iată rațiunea art. 52. El constituie dreptul comun pentru toate condamnățiunile pronunțate de organele administrative.

Legiuitorul a făcut însă în art. 52 l. j. o. o distincțiune vizibilă pentru oricine și anume: a prevăzut într-un prim punct că contestațiunea este admisibilă totdeauna în materie de *contravențiuni* de simplă poliție. Deci din moment ce un fapt poate fi calificat în raport cu pedeapsa respectivă ca contravenție și din moment ce acel fapt este dat în competența organelor administrative, condamnățiunea va fi susceptibilă de contestație. Așa dar regulă generală și de drept comun dela care nu se poate derogă decât prin dispozițiune expresă.

La punctul 2 din art. 52 l. j. o. se acordă dreptul de contestație și pentru anumite infracțiuni din legile speciale, enumerându-se acele legi.

Dece a făcut legiuitorul această distincțiune? Dece la punctul 1 de sub art. 52 vorbește de *contravențiuni*, iar la punctul 2 de *infracțiuni*?

Explicațiunea este foarte simplă! Legiuitorul cunoștea că numeroase legi speciale prevăd abateri sancționate cu pedepse ce depășesc amenda, și închisoarea polițienească, abateri cari nu puteau conform art. 1 c. p. și 139 pr. pen. să fie corect denumite contravențiuni. Pentru a evita în practică discuțiunea dacă există drept de contestație atunci când un organ administrativ a aplicat o pedeapsă pentru un fapt pe care legile speciale îl sancționează cu o pedeapsă superioară pedepselor polițienești, legiuitorul a recurs la distincțiunea de care ne ocupăm vorbind la punctul unul de *contravențiuni* (înțelegând prin contravențiuni așa după cum explică în art. 51 orice abatere de orice natură și din orice lege pedepsită cu pedepse polițienești), iar la punctul 2 de *infracțiuni* (înțelegând prin acest termen abaterile din legile speciale cari atrag pedepse cu caracter mixt adică cu minim de contravenție și cu maximum de delict, abateri cari au fost botezate în doctrină contravenții-delictuale sau delictive contravenționale).

Dar care este caracterul dispozițiunii dela punctul 2 din art. 52 l. j. o.? Am spus că regula dela punctul unul este generală și constituie dreptul comun în materie de contravențiuni pedepsite de organele administrative. Cu alte cuvinte contestația este regula, iar excepțiunile trebuiesc expres statornicite, atunci când le-

gile speciale ar voi să răpească dreptul de contestație față de fapte calificate contravențiuni.

Dispozițiunea dela punctul 2 s'ar părea, la prima vedere, că este dimpotrivă limitată numai la legile speciale expres enumerate la acest punct. Dacă ne raportăm însă la sistemul pe care legiuitorul din 1907 înțelegea să-l statornicească, în locul sistemului anterior, atunci ne putem da seamă ușor în ce măsură dispozițiunea de care ne ocupăm este limitativă și în ce măsură ea constituie o regulă generală.

Legiuitorul din 1907 înțelegea — așa după cum a și făcut — să desființeze instanțele polițienești prevăzute de vechiul art. 141 pr. pen. precum și judecătoriile comunale, iar în schimb să organizeze pentru micile abateri penale, specific rurale, o represiune imediată prin mijlocirea organelor administrative. Această inovațiune implică nevoia de a se orândui și determină pe deoparte *procedura unei atari represiuni*, iar pe de altă parte obiectul ei, adică *cari abateri vor fi supuse acestei proceduri*. Legiuitorul ar fi avut posibilitatea ca să lase fiecărei legiuri speciale să rânduiască cum va crede de cuviință procedura destinată represiunii respective și să determine abaterile pe care le-ar da în competența organelor administrative. Cum însă legiuitorul din 1907 se găsea pe deoparte în fața unor legiuri speciale existente, cari ar fi fost greu să fie imediat revizuite, iar pe de altă parte în prețuia elaborării unei întregi serii de legi speciale, cari ar fi putut să dea loc la dificultăți prin lipsa de uniformitate, a preferat în art. 52 l. j. o. să *reglementeze cu caracter de generalitate* procedura represiunii dată pe seama organelor administrative. Așa dar întreg art. 52 și deci și punctul 2, constituiesc dispozițiuni de drept comun, cu caracter general, sub raportul orânduirii procedurale. Enumerarea dela punctul 2 al art. 52 l. j. o. nu este limitativă dacă ne raportăm la procedură, adică la felul constatării infracțiunii, la aplicarea amenzii, la executarea ei imediată și la dreptul de contestație. Orice altă lege specială ar încredința reprimarea micilor abateri organelor administrative, procedura va fi cea din art. 52 l. j. o. afară bineînțeles dacă printr-o dispozițiune expresă nu s'ar derogă dela această procedură. Cu un cuvânt procedura nu este limitată numai la legile enumerate la punctul 2 din art. 52.

Dar am spus că în afară de orânduirea procedurii, legiuitorul trebuia să mai indice și cari sunt abaterile pe cari le dă în competența organelor administrative. Spre acest sfârșit a enumerat anumite legi, cu caracter eminamente rural. Această enumerare, raportată la chestiunea competenței de a reprima a organelor administrative, într'adevăr este limitativă, adică din totalul abaterilor prevăzute de legile speciale *existente în momentul elaborării* art. 52 l. j. o., numai abaterile din legile specificate în acest text la punctele 1 și 2 reveneau în competența organelor administrative și deci abaterile din celelalte legi existente, oricât de mici ar fi fost, rămâneau în competența judelei de ocol.

Dar dacă legiuitorul a făcut o alegere între diversele legi speciale existente în momentul elaborării legii jud. de ocoale, enumerând numai anumite legi în art. 52 punctul 2, în schimb nu a interzis legiuitorilor viitori ca prin legile speciale ce aveau să vină să confere organelor administrative și cu privire la alte abateri dreptul de a aplica pedepse. Cu alte cuvinte la enumerarea inițial limitativă din art. 52 punctul 2, se mai putea adăuga în viitor și alte legi, suficient ca prin acele legi să se fi conferit organelor administrative dreptul de a pedepsi (ceeace s'a și întâmplat cu legea

monop. băut. spirt., legea jandarmeriei rurale, legea organizării comunelor rurale, etc.).

Așa dar enumerarea din art. 52 punctul 2 limitativă ab initio sub raportul competenței acordate organelor administrative de a reprima, eră susceptibilă de lărgire pe calea legilor speciale, după cum de altfel și prevăzuse legiuitorul din 1907 în aliniatul penultim a art. 51 l. j. o. În consecință oricare lege specială, intervenită după votarea legii jud. de ocoale din 1907, se alătură enumerării din art. 52 punctul 2, din moment ce atribuie organelor administrative dreptul de a reprima anumite abateri. Această alăturare atrage după cum spuneam mai sus aplicarea procedurii prescrise de art. 52 și deci beneficiul contestațiunii, fiindcă în această materie a represiunii confiate organelor administrative art. 52 constituie dreptul comun, dela care nu se poate devia decât în cazul când legea specială respectivă a orânduit altă procedură.

În speță, legea monopolului băuturilor spirtoase a conferit și ea organelor administrative reprimarea unor abateri în comunele rurale, deci s'a alăturat la enumerarea de legi din art. 52 punctul 2 l. j. o. Ori legea băuturilor spirtoase nu numai că nu a înțeles să se abată dela procedura comună din art. 52 l. j. o. dar a confirmat-o expres în art. 31 alin. 3, confirmare care capătă caracterul de sistem general al legii, sistem dela care atunci când legea a voit să se abată a spus expres (art. 32 și 34 alin. 2).

De altfel toate legile posterioare au confirmat dreptul de contestație din art. 52 l. j. o. ceea ce indică încă odată că, în continuitate de vederi cu legiuitorul dela 1907, toți legiuitorii posteriori nu au înțeles să transmită o parte din represiune organelor administrative fără posibilitatea unui cât de redus control din partea instanțelor judecătorești (ex.: art. 197 leg. org. com. rurale din 1908; art. 272 leg. org. administr. din 1924 și alte legi enumerate de noi în *Tanoviceanu*, ed. 2, vol. V, nr. 587²).

În concluziuni susținem că contestațiunea din art. 52 l. j. o. (care de altfel este un apel) constituie regula de drept comun dela care nu se poate derogă decât în mod expres și deci atunci când o lege specială nu derogă, dar nici nu prevede dacă există sau nu dreptul de contestație, se va aplica regula de drept comun din art. 52 l. j. o.

Trib. Putna susține dimpotrivă că nicieri legea jud. de ocoale nu vorbește de competența judelei de ocol ca instanță de apel. Ori contestația din art. 52 este în realitate un adevărat apel. Scrupulos în alegerea termenilor, legiuitorul din 1907 nu a voit să-i spună apel, fiindcă i se părea că efectul suspensiv este de esență apelului și deci în cazul art. 52 neexistând efectul suspensiv, calea de atac instituită de acest text nu ar putea corect să fie numită apel și în consecință a recurs la termenul mai elastic de contestație.

Legiuitorii următori se pare că și-au dat seama că mai corect este a admite un apel fără efect suspensiv, decât a numi contestație o cale de atac care repune în discuții fondul. Așa se explică cum chiar în legea monop. băut. spirt. exact aceiași cale de atac din art. 52 nu a mai fost denumită contestație ci apel.

Așa dar contestația din art. 52 l. j. o. este un apel fără efect suspensiv (așa precum este și în materie de speculă, cu privire la pedepsele pecuniare). Acest apel din art. 52 l. j. o. după cum am arătat mai sus constituie dreptul comun în materie de represiune confiată organelor administrative.

În cazul legii monop. băut. spirt., calea de atac din art. 52 l. j. o. nu a fost înlăturată decât în art. 32 și 34

alin. 2, prin dispozițiune expresă; din contra ea e confirmată expres în art. 31 și implicit în art. 34 alin. 1, prin lipsa unei derogări exprese.

Pentru aceste considerațiuni noi credem că în contra condamnațiunilor pentru contravențiunile din art. 33 legea monop. băut. spirit. există dreptul de apel (contestație), și deci implicit recurs în contra cărței de judecată pe care o va da judele de ocol asupra contestațiunei.

VINTILA DONGOROZ

TRIBUNALUL ILFOV, SECȚIA I COM.

Audiența dela 13 Iulie 1926

Președinția d. lui COMAN NEGOCESCU, Preșident
Soc. Eisen & Metall A. G. Zürich cu Soc. Generală a Țărilor
Dunărene și a.
Sentința No. 840

Gaj. Vânzare. Opoziție. Neindicarea temeiurilor de drept și de fapt. Drept de rămânere. Lipsă de nulitate.

Neplata taxelor de citații. Lipsă de sancțiune. Falimentul debitorului gagist. Cui aparține dreptul de opoziție la vânzarea gajului? Art. 483 și 717 c. com.

Neindicarea temeiurilor de drept și de fapt într-o opoziție la vânzarea gajului, nu atrage, potrivit art. 69 pr. civ., nulitatea opoziției ci dă drept la o singură amânare părții interesate.

2. Neplata taxelor de citații odată cu introducerea unei asemenea opozițiuni nu este sancționată cu nulitatea de art. 483 c. com.

3. În caz de faliment al debitorului gagist, dreptul de opoziție la vânzarea gajului nu mai aparține nici creditorului nici terțului care a procurat gajul ci sindicului care-și găsește rațiunea în unitatea de administrație a patrimoniului falitului.

S'au ascultat d-nii avocați Avram și Kivovici, pentru oponentă, d. avocat S. Postelnicu pentru intimată și d-l avocat T. Dobrescu, pentru falitul Pincu Lovensohn.

Tribunalul,

Asupra opoziției făcute de soc. Eisen et Metall din Zurich, cu petiția înreg. la No. 23424 din 926 în contra ordonanței No. 9177 din 18 Mai 1926.

Având în vedere că prin această ordonanță s'a dispus în baza art. 482 din codul de comerț și după cererea soc. Generale a Țărilor Dunărene, scoaterea în vânzare a gajului constituit în favoarea ei, prin actele de gaj din 8 Sept. 925 și 6 Noembrie 1925, de către falitul Pincu Lovensohn.

Având în vedere că prin opoziția Soc. Eisen et Metall în calitate de creditoare a sus zisului falit cere în principal anularea vânzării și în subsidiar suspendarea ei, susținând următoarele: că creanța Soc. Generale a Țărilor Dunărene nu este lichidată, deoarece nu se dovedește cu nimic care era quantumul ei pe baza executării gajului, că zisa creanță nici certă nu este, deoarece actele de gaj ce o constată sunt nule, fiind făcute în fraudă creditorilor, că prin urmare potrivit art. 378 pr. civ. creanța în chestiune nelichidată și incertă nu poate servi de bază executării și că în tot cazul, dacă se va găsi valabilitatea actelor de gaj nu poate fi discutată cu ocaziunea vânzării gajului; executarea în chestiune trebuie să fie cel puțin suspendată până când instanța de drept comun se va pronunța asupra acțiunei în anularea actelor de gaj făcute, unul în perioada suspectă de înainte de data încetării plăților; iar altul după încetarea plăților.

Având în vedere că în prealabil creditoarea gagistă obiectează că opozițiunea este nulă, deoarece nu cuprinde temeiurile de drept și de fapt pe cari se sprijină, cum și pentru că n'a fost însoțită de plata taxelor de citațiuni, așa cum art. 413 din cod. com. prevede.

Având în vedere că după art. 69 din proc. civ. care a rămas aplicabil în materie de execuțiune silită, neridicarea temeiurilor de drept și de fapt, pe care o acțiune și deci o opozițiune se sprijină nu atrage nulitatea acțiunei recte a opozițiunei, ci dă drept numai părții interesate a cere amânarea și comunicarea ziselor motive.

Având în vedere că creditoarea gagistă nu a solicitat acest lucru ci după ridicarea chestiunei de nulitate a opoziției, a discutat în fond motivele pe cari oponenta le-a ridicat în susținerea în drept și în fapt a opozițiunei sale.

Că prin urmare opoziția creditoarei gagiste nu poate fi anulată sub cuvânt că nu cuprinde temeiurile de drept și de fapt.

Că deasemenea zisa opoziție nu poate fi anulată, nici pentru faptul că nu a fost însoțită de plata taxelor de citații, pentru că art. 483 din cod. com. prescrie fără să arate sancțiune că în caz de opoziție la vânzare de gaj, citarea și judecarea opoziției se vor face de urgență, cel mult în termen de 8 zile dela primirea opoziției.

Că așa fiind obiecțiunea ridicată în prealabil de creditoarea gagistă pentru anularea opozițiunei este neîntemeiată și se înlătură.

Având în vedere că în rândul al doilea creditoarea gagistă mai obiectează că oponenta nu are calitate să atace cu opoziție vânzarea gajului, acest drept cod. com. prin art. 483 neconferindu-l decât debitorului sau terțului care a procurat gajul.

Având în vedere că este drept că în această privință art. 483 din cod. com. prevede că numai opozițiunea debitorului sau terțului care a procurat gajul, face ca ordonanța de vânzarea gajului să nu rămână definitivă, considerând însă că în caz de faliment al debitorului gagist, cum zisul drept de opoziție nu e un drept personal legat de persoana falitului, acest drept potrivit art. 717 din cod. com. urmează a fi exercitat de Judele Sindic, reprezentantul legal al comerciantului căzut în faliment și dat fiind că zisul text spune că acțiunile cari privesc drepturi exclusiv personale falitului nu pot fi exercitate decât de către judecătorul Sindic; concluziunea care se impune față de această categorică redacțiune a textului în chestiune, și care-și găsește rațiune în unitatea de administrație a patrimoniului falimentului, e că nici falitul, nici creditorii lui nu pot exercita sus zisul drept.

Ce de altminteri creditorii falitului nu au a se plânge de această dispozițiune restrictivă a legii, fiindcă pe deoparte ei pot preveni pe Sindic spre a exercita dreptul de opozițiune al falitului, iar pe de altă parte pentru că drepturile lor chiar vânzându-se gajul nu sunt periclitare deoarece potrivit disp. art. 482 al. ult. suma prinsă din vânzarea gajului nu se liberează creditorului gagist, ci se consemnează la Cassa de depuneri pentru că spune chiar legea, „creditorii falimentului să-și exercite asupra ei drepturile eventuale ce le-ar câștiga prin contestațiile făcute cu ocaziunea verificării creanțelor“.

Într-o decizie urmează să se conchidă că alături de terțul care a procurat gajul, numai Sindicul, reprezentantul legal al debitorului gagist căzut în faliment, în persoana căreia legea fixează dreptul de opoziție la vânzarea gajului, poate face opoziție la ord. de vânzare de gaj.

Având în vedere că în speță opoziția azi în discuțiune e făcută de soc. Eisen et Metall în calitatea ei personală de creditoare chirografară a falimentului.

Că în atare situațiune, cum după expirarea termenului de opoziție zisa oponentă nu-și mai poate schimba calitatea și nu-și mai poate dar susține că a făcut opoziția exercitând un drept al falitului (art. 974 c. civ.) și cum introducerea opoziției nu e un act de conservățiune ci însuși exercițiul dreptului conferit de lege numai sindicului, opoziția în chestiune este făcută de o persoană fără calitate și urmează a fi respinsă.

Pentru aceste motive, Trib. respinge, etc.

(ss) Coman Negoescu.